ЗВЯЗДА

29 лістапада 1996 г., пятніца, № 278 (23061)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 1000 рублёў

28 лістапада адбылася першая сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. У выніку тайнага галасавання Старшынёй Палаты прадстаўнікоў выбраны Анатоль Аляксандравіч Малафееў.

ПАВАЖАНЫЯ ПРАЦАЎНІКІ І ДАРАГІЯ ВЕТЭРАНЫ БЕЛАРУСКАЙ ЧЫГУНКІ!

Сардэчна віншую вас са знамянальнай падзеяй — 125-годдзем стальной магістралі.

Дзякуючы добрасумленнай працы многіх пакаленняў беларускіх чыгуначнікаў створана магутная чыгуначная галіна — аснова транспартнага комплексу нашай дзяржавы.

Упэўнена ўзяты вамі курс на тэхнічнае пераўзбраенне галіны, вашы прафесіяналізм і высокая працоўная дысцыпліна, дакладнасць і акуратнасць у рабоце садзейнічалі таму, што Беларуская чыгунка нават у самых складаных умовах паўнасцю забяспечвала транспартныя патрэбы народнай гаспадаркі і насельніцтва рэспублікі ў перавозках.

Сёння Беларуская чыгуначная магістраль надзейна звязвае ўсе рэгіёны рэспублікі ў адзіны эканамічны комплекс. Нягледзячы на шмат сур'ёзных цяжкасцей, вы ўносіце вялікі ўклад у развіццё вытворчага патэнцыялу Беларусі.

Беларускія чыгуначнікі заўсёды вылучаліся дзелавітасцю ва ўзаемаадносінах з партнёрамі, арыентацыяй на ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва з калегамі з блізкага і далёкага замежжа, пошукам і рэалізацыяй нявыкарыстаных рэзерваў і магчымасцей. Перакананы, што вы і ў далейшым будзеце працаваць эфектыўна, з дакладным бачаннем перспектывы, актыўна садзейнічаць паглыбленню інтэграцыі Беларусі і Расіі.

Кожная новая сустрэча з вамі ўсяляе ў мяне ўпэўненасць, што вы справіцеся з любымі праблемамі.

Дзякуй вам, дарагія чыгуначнікі, за вашу стваральную працу. Ад усёй душы жадаю вам новых працоўных здзяйсненняў на карысць нашай Радзімы. Моцнага здароўя, шчасця, дабрабыту вам і вашым сем'ям.

Аляксандр ЛУКАШЭНКА.
29 лістапада 1996 года.

125 гадоў Беларускай чыгунцы

Сёлета чыгуначная магістраль Беларусі закончыла пераход на рыначныя рэйкі. Якіх поспехаў дасягнула чыгунка за час свайго існавання, якія праблемы і як яны вырашаюцца, расказаў на прэс-канферэнцыі ў Нацыянальным прэс-цэнтры намеснік начальніка Беларускай чыгункі Уладзімір Рынг.

Днём нараджэння Беларускай магістралі лічыцца 29 лістапада 1871 года, калі ўпершыню пачаўся рух паравозаў па галоўнай дарозе Смаленск—Мінск—Брэст. Лінія ад Масквы да Брэста працягласцю 1100 км адыграла вялікую ролю ў развіцці транспартнай сеткі Беларусі. Але і сёння, на думку Уладзіміра Рынга, чыгунка з'яўляецца сувяззю з краінамі СНД, Беларусь, знаходзячыся ў цэнтры Еўропы, валодае самым выгадным геаграфічным месцараспалажэннем.

Асноўнай цяжкасцю чыгуначнай галіны стала атрыманне даходаў ад унутрырэспубліканскіх перавозак. Упраўленню чыгункі прыходзіцца змяншаць транспартныя тарыфы для дзяржаўных прадпрыемстваў і сельскай гаспадаркі. Усяго па рэспубліцы былыя гаспадаркі запазычылі Беларускай чыгунцы больш як 120 млрд. рублёў.

У той жа час за 10 месяцаў сёлетняга года прыбытак аб'яднання склаў 1 трлн. 65 млрд. рублёў, з якіх 458 млрд. рублёў паступіла ад дапаможных структур. Ужо на працягу трох гадоў чыгуначнікі не адчуваюць перабояў у выплаце заработнай платы.

У сувязі з тым, што тарыфы на прыгарадныя і пасажырскія зносіны ў рэспубліцы меншыя, чым міждзяржаўныя, прыкладна ў 6 разоў, магістраль страціла толькі з пачатку года больш за 840 млрд. рублёў пры перавозцы пасажыраў і 364 млрд. рублёў — прамысловых тавараў унутры краіны.

Адразу сумесна чытачоў і паведамляю, што тарыфы на прыгарадных і мясцовых цягніках чыгункі за год павялічацца. Асноўным фактарам для атрымання прыбытку стануць міжнародныя перавозкі (на 4,4 працэнта за апошнія 5 месяцаў) аб'ёмаў транзітных перавозак. Пайшлі збожжа і руда з Расіі ў Польшчу, рушылі караваны рэфрыжэратараў з рыбай з Балтыйскага мора ў Украіну, праз Беларусь многія краіны сталі падвозіць грузы ў Прыбалтыку.

Сяргей КУРКАЧ.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ПАВІНШАВАЎ ПРЭЗІДЭНТА АЛБАНІІ З НАЦЫЯНАЛЬНЫМ СВЯТАМ

У сувязі з нацыянальным святам Рэспублікі Албаніі — Днём абвяшчэння незалежнасці — Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і ад сябе асабіста накіраваў 28 лістапада віншаванне Прэзідэнту гэтай краіны пану Салі Берышэ.

«Упэўнены, што адносіны дружбы і партнёрства паміж Рэспублікай Беларусь і Рэспублікай Албаніяй будуць развівацца і далей, садзейнічаючы росквіту і прагрэсу нашых краін»,— гаворыцца ў пасланні. Аляксандр Лукашэнка пажадаў Салі Берышэ поспехаў у яго дзейнасці на пасадзе Прэзідэнта, а народу Албаніі — шчасця і дабрабыту.

БЕЛТА.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ у камерцыйных банках на 28 лістапада 1996 г.

Назва банка	Долар ЗША Купля	Долар ЗША Продаж	Нямецкая марка Купля	Нямецкая марка Продаж	Расійскі рубель Купля	Расійскі рубель Продаж	Тэлефоны
Белбізнесбанк (гал. апер. упр.) (за UAH)	1,90	1,95	13100	13200	3.60	3.66	769-531
Белбізнесбанк (гар. дыр.)	20000	20100	13100	13200	3.60	3.70	271-906
Гал. упр. НБ па Мінску і Мінскай вобл.	20150		13200		3.65		26-64-41
Ф-л «Мілавіца» АКБ «Мінскі транзітны банк»	20100	20150	13100	13200	3.55	3.65	372-825
Прыорбанк	20000	20150	13250	12450	3.63	3.67	394-092
Нацыянальны банк РБ (курс для безнаяўных разлікаў)	15250		10008.53		2.77		
Цэнтрабанк Расіі	5500		3631.80		100 бел. р. 24.50		

Інфармацыя прадастаўлена агенцтвам Граўцова.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА СУСТРЭЎСЯ З ГЕНЕРАЛЬНЫМ САКРАТАРОМ АБСЕ

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка прыняў 28 лістапада Генеральнага сакратара Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе Джанкарла Арагону. Як вядома, членам гэтай аўтарытэтнай міжнароднай арганізацыі, у якую ўваходзяць 55 дзяржаў свету, наша краіна стала ў 1992 годзе.

Беларусь стараецца падтрымліваць пастаянныя кантакты ў рамках ажыццяўляемых АБСЕ мерапрыемстваў. У прыватнасці, наша рэспубліка прымае ўдзел у пасяджэннях Пастаяннага камітэта і форуму па супрацоўніцтву ў галіне бяспекі, у рабоце місій АБСЕ ў канфліктных зонах, у тым ліку ў Грузіі, у Нагорным Карабаху, у Босніі і Герцагавіне.

Як адзначыў Аляксандр Лукашэнка, Беларусь зацікаўлена ў далейшым умацаванні дзейнасці АБСЕ, паколькі гэтай арганізацыі належыць вядучая роля ў забеспячэнні стабільнасці на кантыненце, ажыццяўленні палітыкі прэвентыўнай дыпламатыі, распрацоўцы мадэлі бяспекі для Еўропы XXI стагоддзя. Удзел Беларусі ў АБСЕ адпавядае нашым нацыянальным інтарэсам. Рэспубліка імкнецца не заставацца ўбаку ад агульнаеўрапейскіх інтэграцыйных працэсаў, прымаць разам з іншымі краінамі ўдзел у распрацоўцы мадэлі еўрапейскай бяспекі і вырашэнні пытанняў міжнароднага супрацоўніцтва. Дарэчы, менавіта на ўмацаванне сістэмы бяспекі і дасягненне стабільнасці на кантыненце была накіравана ініцыятыва Аляксандра Лукашэнкі аб стварэнні бяз'ядзернай зоны ў Цэнтральнай і Усходняй Еўропе, якая цяпер вывучаецца шэрагам заходніх палітыкаў.

Прэзідэнт праінфармаваў Джанкарла Арагону аб выкананні абавязацельстваў, узятых Беларуссю пасля падпісання Лісабонскага пратакола. У сувязі з гэтым Аляксандр Лукашэнка паведаміў, што рэспубліка датэрмінова выканала дамоўленасці, якія датычаць ядзернага разбраення: учора з тэрыторыі Беларусі была вывезена апошняя ядзерная ракета.

У ходзе гутаркі былі закрануты таксама пытанні, звязаныя з выкананнем абавязацельстваў па Дагавору аб звычайных узброеных сілах у Еўропе, удзелам рэспублікі ў распрацоўцы мадэлі бяспекі на XXI стагоддзе, работай па ўрэгуляванню канфліктаў, у тым ліку ў Нагорным Карабаху. Было адзначана, што Рэспубліка Беларусь падтрымлівае ініцыятывы АБСЕ, накіраваныя на мірнае ўрэгуляванне рэгіянальных канфліктаў, і гатова аказваць у гэтым неабходнае садзейнічанне.

Аляксандр Лукашэнка паведаміў госцю аб выніках рэспубліканскага рэферэндуму. Ён падкрэсліў, што рэферэндум быў праведзены ў поўнай адпаведнасці з нормамі міжнароднага права. Джанкарла Арагона з вялікай увагай выслухаў інфармацыю Прэзідэнта краіны і паведаміў, што яна будзе даведзена да ведама дзеючага старшыні АБСЕ. Зрэшты, праз некалькі дзён Аляксандр Лукашэнка сам можа сустрэцца з кіраўніцтвам АБСЕ. 2-3 снежня ў Лісабоне адбудзецца сустрэча кіраўнікоў дзяржаў і ўрадаў краін — членаў Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе. У ёй прыме ўдзел і Прэзідэнт Беларусі.

Ларыса ЛАЗАР, БЕЛТА.

ВІКТАР ЧАРНАМЫРДЗІН ПАВІНШАВАЎ АЛЯКСАНДРА ЛУКАШЭНКУ

У адрас Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Лукашэнкі паступіла тэлеграма ад прэм'ер-міністра Расійскай Федэрацыі Віктара Чарнамырдзіна, якую кіраўнік расійскага ўрада накіраваў у Мінск з Парыжа. Ён сардэчна павіншаваў Аляксандра Лукашэнку з перамогай на рэферэндуме.

У тэлеграме адзначаецца, што народ Беларусі свой выбар зрабіў, вынікі рэферэндуму пераканаўчыя, а галасаванне падвяло рысу пад спрэчкамі. Віктар Чарнамырдзін расцэньвае гэта і як вялікі асабісты поспех Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Расійскі прэм'ер-міністр лічыць, што толькі моцная прэзідэнцкая ўлада, замацаваная Канстытуцыяй, з'яўляецца адной з важнейшых умоў стабільнага і дэмакратычнага развіцця Беларусі. Віктар Чарнамырдзін падкрэсліў, што Расія зацікаўлена ў гэтым больш за іншыя дзяржавы і тут лінія Масквы нязменная і паслядоўная.

У заключэнне кіраўнік урада Расіі пажадаў Аляксандру Лукашэнку развіць і як мага хутчэй замацаваць свой поспех на рэферэндуме.

БЕЛТА.

ПАРЛАМЕНТ СКАНАЎ! НЯХАЙ ЖЫВЕ ПАРЛАМЕНТ!

Першае пленарнае пасяджэнне нечарговай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі прайшло ўчора ў зале прыёмаў Адміністрацыі Прэзідэнта, што на Вайсковым завулку. Яму папярэднічала рабочая сустрэча за зачыненымі дзвярыма дэпутатаў, якія трапілі ў састаў ніжняй палаты парламента. Як стала вядома, на ёй абмяркоўваліся кандыдатуры на пасады Старшыні і намесніка Старшыні ПП, распрацаваны сцэнарый правядзення першага пасяджэння. Таму не дзіўна, што на Вайсковым уся працэдура прайшла, як па нотах.

На сесію былі запрошаны Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка, члены Кабінета міністраў, прэса. Удзел у пасяджэнні прынялі 103 дэпутаты з 110. Як вядома, стаць членамі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу пажадалі 122 дэпутаты Вярхоўнага Савета XIII склікання. Аднак з-за абмежаваных магчымасцей нават частка існуючых заяў не была задаволена. Але як сказаў карэспандэнту «Звязды» дэпутат Уладзімір Александровіч, гэтыя людзі не будуць пакрыўджаны. Яны яшчэ могуць аказацца ў саставе ПП, але праз некаторы час. Гэта залежыць ад таго, ці ўсе дэпутаты згодзяцца працаваць на пастаяннай аснове ў парламенце, паколькі некаторыя ўжо зараз не выказваюць жаданне пакідаць ранейшае месца працы. Акрамя таго, некаторым прыхільнікам Прэзідэнта з дэпутацкага корпусу будуць прапанаваны месцы ў Савеце Рэспублікі, высокія пасады ва ўрадзе ці дыпламатычная праца.

Пачаў пасяджэнне Анатоль Малафееў. Ён у кароткай прамове пацвердзіў паўнамоцнасць ніжняй палаты парламента і заўважыў, што дэпутаты маюць намер будаваць адкрытае і дэмакратычнае грамадства на аснове рынкавай эканомікі з высокай ступенню сацыяльнай абароненасці людзей. Важнейшай задачай Палаты прадстаўнікоў, паводле яго слоў, з'яўляецца стварэнне законаў, накіраваных на рэалізацыю палажэнняў новай Канстытуцыі. Пасля яго выступлення дэпутаты сфарміравалі рабочыя органы сесіі — Сакратарыят і Рэвізійную камісію — і прыступілі да разгляду пытанняў, унесеных у парадак дня. Ім патрэбна было абраць Старшыню Палаты прадстаўнікоў, яго намесніка і прыняць зварот да народа Беларусі. Як ужо было адзначана, кандыдатуры былі абмеркаваны папярэдне, таму іх вылучэнне адбылося аднагалосна і без усялякіх нечаканасцей. На першую пасаду быў прапанаваны Анатоль Малафееў, а на пасаду яго намесніка — Уладзімір Канаплёў. Апошні ў Вярхоўным Савеце, як вядома, узначальваў фракцыю «Згода». Альтэрнатыўных кандыдатур вылучана не было. У другой палове шляхам тайнага галасавання бюлетэнямі А. Малафееў і У. Канаплёў былі абраны на свае пасады.

На першым пасяджэнні прысутных пазнаёмілі таксама з якасным саставам новага заканадаўчага ўтварэння. Такім чынам, у ПП прадстаўлены 20 дэпутатаў, якія некалі былі абраны ў Вярхоўны Савет па акругах Брэсцкай вобласці, 17 з Віцебскай, па 19 з Гомельскай і Мінскай, 8 з Гродненскай, 22 з Магілёўскай і ўсяго 5 чалавек ад Мінска. Вядома, пытанне прадстаўніцтва з'яўляецца адным з самых спрэчных пры фарміраванні новага парламента. Справа ў тым, што ў адзін момант выбаршчыкі 150 акруг з 260 пазбавіліся сваіх прадстаўнікоў у заканадаўчым органе (нагадаю, што 61 акруга і не мела іх).

У ПП трапіла толькі пяць жанчын. Ёсць статыстыка адносна іх ранейшай фракцыйнай прыналежнасці. Лідэрства, безумоўна, належыць дэпутацкаму аб'яднанню «Згода» — 52 чалавекі. У палату трапіў 21 камуніст і 24 аграрыі, а таксама 6 чалавек з фракцыі «Саюз працы». «Грамадзянскае дзеянне» засталося ў апазіцыі і не прадстаўлена ніводным дэпутатам.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

ЗАКОН РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
АБ СПЫНЕННІ ПАЎНАМОЦТВАЎ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ТРЫНАЦЦАТАГА СКЛІКАННЯ

У сувязі з уступленнем у сілу Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь 1994 года са змяненнямі і дапаўненнямі, прынятымі на рэспубліканскім рэферэндуме 24 лістапада 1996 г., і заканчэннем фарміравання Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з часткай першай артыкула 143 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

Артыкул 1. Лічыць паўнамоцтвы Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь трынаццатага склікання спыненымі.

Артыкул 2. Працоўныя адносіны дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, якія працуюць на прафесіянальнай аснове, спыняюцца ў парадку, устаноўленым заканадаўствам.

Артыкул 3. Гэты Закон уступае ў сілу з моманту яго падпісання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

27 лістапада 1996 г., г.Мінск.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
№ 496
АБ СКЛІКАННІ НЕЧАРГОВАЙ СЕСІІ ПАЛАТЫ ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

На падставе Законаў Рэспублікі Беларусь ад 27 лістапада 1996 г. «Аб фарміраванні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь» і «Аб спыненні паўнамоцтваў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь трынаццатага склікання» і ў адпаведнасці з часткай шостай артыкула 95 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь **пастанаўляю:**

1. Склікаць 28 лістапада 1996 г. у г.Мінску першую нечарговую сесію Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.
2. Гэты Указ уступае ў сілу з моманту яго падпісання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

27 лістапада 1996 г.
г.Мінск.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
№ 495
АБ АДАБРЭННІ СПІСА ДЭПУТАТАЎ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ, ЯКІЯ ЎКЛЮЧАЮЦЦА Ў САСТАЎ ПАЛАТЫ ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

У адпаведнасці з артыкулам 143 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь **пастанаўляю:**

1. На аснове прапаноў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь адобрыць спіс дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, якія ўключаюцца ў састаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь (прыкладаецца).
2. Прапанаваць Вярхоўнаму Савету Рэспублікі Беларусь правесці зацвярджэнне саставу Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь.
3. Гэты Указ уступае ў сілу з моманту яго падпісання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь А.ЛУКАШЭНКА.

27 лістапада 1996 г.
г.Мінск.

Дадатак да Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 27 лістапада 1996 г. № 495

САСТАЎ ПАЛАТЫ ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

1. Азарчанкаў Аляксандр Міхайлавіч
2. Аляксандраў Валерый Міхайлавіч
3. Александровіч Уладзімір Аляксандравіч
4. Аляксеенка Генадзь Паўлавіч
5. Ананьеў Раман Уладзіслававіч
6. Анікееў Міхаіл Міхайлавіч
7. Астапчанка Юрый Леанідавіч
8. Бань Міхаіл Віктаравіч
9. Бялоў Мікалай Адамавіч
10. Бялькові Віктар Фёдаравіч
11. Бекеш Мікалай Іосіфавіч
12. Бікінін Барыс Сцяпанавіч
13. Блюднік Антон Дзянісавіч
14. Бабкоў Анатоль Канстанцінавіч
15. Бруцкі Віктар Паўлавіч
16. Бурак Віктар Канстанцінавіч
17. Вараніцкі Рыгор Гаўрылавіч
18. Вінакурава Марыя Міхайлаўна
19. Валжанкоў Рыгор Мікалаевіч
20. Волкаў Анатоль Ягоравіч
21. Варашнін Уладзімір Мікалаевіч
22. Вронскі Георгій Міхайлавіч
23. Глухоўскі Леанід Віктаравіч
24. Гаварушкін Станіслаў Мікалаевіч
25. Гарбуноў Алег Аркадзьевіч
26. Гаргун Васіль Сцяпанавіч
27. Грыгор'еў Уладзімір Віктаравіч
28. Гукаў Іван Маркелавіч
29. Драко Валерый Уладзіміравіч
30. Дубовік Мікалай Мікалаевіч
31. Дудко Аляксандр Міхайлавіч
32. Дуніч Мікалай Уладзіміравіч
33. Енка Яўген Мікалаевіч
34. Жушма Пётр Яўгенавіч
35. Зайцаў Павел Карпавіч
36. Зінчанка Аляксандр Мікалаевіч
37. Ігнацішчаў Руслан Міхайлавіч
38. Калугін Пётр Аляксеевіч
39. Камай Аляксей Сцяпанавіч
40. Карпіевіч Мікалай Фёдаравіч
41. Кашкан Георгій Міхайлавіч
42. Кебіч Вячаслаў Францавіч
43. Козыр Аляксандр Віктаравіч
44. Койда Анатоль Якаўлевіч
45. Камяк Мікалай Міхайлавіч
46. Канашук Іван Пятровіч
47. Канаплёў Уладзімір Мікалаевіч
48. Каратчэня Іван Міхайлавіч
49. Касцян Сяргей Іванавіч
50. Катляроў Ігар Васільевіч
51. Красуцкі Анатоль Віктаравіч
52. Кругавой Валерый Кадашыевіч
53. Кручкоў Валянцін Пятровіч
54. Кузьма Анатоль Фаміч
55. Кулакоўскі Юрый Аляксандравіч
56. Кулік Віталь Васільевіч
57. Куцко Мікалай Васільевіч
58. Кучынскі Віктар Францавіч
59. Лапкоўскі Алег Міхайлавіч
60. Лектараў Валерый Мікалаевіч
61. Ліўшыц Сямён Барысавіч
62. Ліпкін Валерый Фёдаравіч
63. Лазавік Мікалай Іванавіч
64. Лук'яновіч Васіль Пятровіч
65. Луновіч Аркадзь Яфімавіч
66. Любавіцкі Вячаслаў Віктаравіч
67. Малахоўскі Анатоль Ягоравіч
68. Малафееў Анатоль Аляксандравіч
69. Малумаў Юрый Георгіевіч
70. Мікалуцкі Яўген Пятровіч
71. Мініч Валерый Уладзіміравіч
72. Міргалоўскі Генадзь Мікалаевіч
73. Міхадзюк Віктар Аркадзьевіч
74. Пасечнік Віктар Уладзіміравіч
75. Пашкевіч Іван Іванавіч
76. Плецюхоў Уладзімір Анесціевіч
77. Пабяржын Збышэк Іванавіч
78. Пагарэльскі Леанід Вячаслававіч
79. Палачанін Іосіф Мікалаевіч
80. Пачэпка Канстанцін Анатольевіч
81. Прохарчык Сяргей Мікалаевіч
82. Рачкоў Леанід Уласавіч
83. Рымарчык Іван Сяргеевіч
84. Ражко Валянцін Аляксандравіч
85. Разганаў Аляксандр Іванавіч
86. Розынка Пётр Міхайлавіч
87. Раманоўскі Антон Аляксеевіч
88. Рудэнка Віктар Пятровіч
89. Румо Алег Васільевіч
90. Саковіч Васіль Андрэевіч
91. Самусева Валянціна Міхайлаўна
92. Сэірыд Аляксандр Уладзіміравіч
93. Сечка Леанід Ніканоравіч
94. Снягір Міхаіл Валянцінавіч
95. Салаўёў Анатоль Міхайлавіч
96. Сасонка Міхаіл Паўлавіч
97. Хадневіч Таццяна Мікалаеўна
98. Хрол Васіль Пятровіч
99. Худая Марыя Мікалаеўна
100. Целябук Ніна Пятроўна
101. Цюцюноў Анатоль Дзмітрыевіч
102. Шаршуноў Вячаслаў Аляксеевіч
103. Шаўцоў Мікалай Міхайлавіч
104. Шыманскі Мікалай Мікалаевіч
105. Шпакаў Сяргей Рыгоравіч
106. Шпілеўскі Аляксандр Францавіч
107. Юхімук Васіль Фядосавіч
108. Ягораў Уладзімір Дзям'янавіч
109. Якабсон Аляксандр Серафімавіч
110. Яновіч Аляксей Аляксандравіч.

ПРЭЗІДЭНТ ВЫСОКА АЦАНІЎ ДЗЕЙНАСЦЬ РАСІЙСКАГА ДЫПЛАМАТА

28 лістапада Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка прыняў расійскага дыпламата Ігара Сапрыкіна, які больш як чатыры гады прадстаўляў у Беларусі інтарэсы брацкай краіны ў якасці Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Расійскай Федэрацыі. Сваё новае назначэнне Ігар Сапрыкін атрымаў у Албанію, дзе таксама будзе працаваць на пасадзе Надзвычайнага і Паўнамоцнага Пасла Расіі.

Прэзідэнт выказаў Ігару Сапрыкіну словы падзякі за яго важную і неабходную для дзвюх краін дыпламатычную дзейнасць, адзначыў неацэнны ўклад пасла ва ўмацаванне інтэграцыйных працэсаў паміж Беларуссю і Расіяй, у збліжэнне нашых народаў. Паводле слоў дыпламата, за час свайго знаходжання ў рэспубліцы ён неаднаразова пераконваўся ў неразрыўнасці братэрскіх вузаў, якімі звязаны расіяне і беларусы. Ігар Сапрыкін выказаў упэўненасць, што ў двух народаў вялікая будучыня. У час гутаркі былі закрануты важнейшыя палітычныя падзеі апошняга тыдня. Прэзідэнт высока ацаніў ініцыятывы расійскага кіраўніцтва, накіраваныя на вырашэнне ўзнікшага ў Беларусі канфлікту галін улады. Ён падкрэсліў, што рэферэндум усё расставіў па сваіх месцах, садзейнічаў дасягненню згоды і спакою ў грамадстве. Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што сумеснае супрацоўніцтва Прэзідэнта, урада і парламента будзе накіравана на карысць грамадства і далейшы рух рэспублікі наперад.

Ігар Сапрыкін павіншаваў кіраўніка дзяржавы з перамогай на рэферэндуме. Ён заявіў, што кіраўніцтва Расіі — і Прэзідэнт Барыс Ельцын, і прэм'ер-міністр Віктар Чарнамырдзін — задаволены ўдачным зыходам плебісцыту ў Беларусі.

Ларыса ЛАЗАР, БЕЛТА.

ПАДПІСКА-97

ДОБРАЯ ПАМЯЦЬ АД ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТЫ

Любімай газетай для гамяльчанкі Лілії Маслюковай вось ужо пятнаццаць гадоў з'яўляецца «Звязда», якую яна пастаянна выпісвае і чытае. З найбольш цікавымі матэрыяламі прапаноўвае пазнаёміцца сваім сынам Дзмітрыю і Аляксандру — навучэнцу прафтэхвучылішча і работніку акцыянернага таварыства «Спартак». А іншы раз бярэ газету на завод хімічных вырабаў, дзе працуе размеркавальнікам работ і, як кажуць, пускае яе па кругу.

— Асабліва з матэрыяламі пад рубрыкамі «36,6», «Сядзіба», крымінальнага зместу, эканамічных і палітычных праблемах, якія адлюстроўваюць розныя пункты погляду, — гаворыць Лілія Апанасаўна. — Газета мне падабаецца тым, што яна аб'ектыўна асвятляе ўсе падзеі нашага шматграннага жыцця, у якім хапае месца і радасці, і смутку.

Па выніках падпіскі на першае паўгоддзе наша чытачка прыняла ўдзел у конкурсе і са здзіўленнем даведалася, што выйграла адзін са спецыяльных прызоў латарэі газеты — фотаапарат «Зеніт», які каштуе 465 тысяч рублёў (кошт падпіскі на газету ажно на адзінаццаць кварталаў).

— Ды не гэта галоўнае — кошт фотаапарата, — гаворыць Лілія Апанасаўна, — а тое, што атрымала добрую памяць ад любімай газеты.

Маслюкова ў свой час была грамадскім распаўсюджвальнікам друку, падпісвала завадчан на розныя выданні, і я прапанаваў ёй стаць грамадскім распаўсюджвальнікам «Звязды» ў Навабеліцкім раёне Гомеля, дзе яна жыве, і паведаміў аб тым, якія прызы газеты чакаюць пераможцаў падпісной кампаніі на наступны год. Яна ведала аб гэтых умовах і нават паказала выразку са «Звязды».

У час уручэння прыза і нашай размовы прысутнічала ўрач тэрытарыяльнага медыцынскага аб'яднання Лідзія Васільеўна Міхалёва, якая прыйшла сюды па выкліку захварэўшай гаспадыні кватэры. Яна зацікавілася «Звяздой» і сказала, што, па-першае, стане падпісчыцай яе і, па-другое, раскажа ў сваім калектыве аб латарэі і конкурсе газеты.

Уладзімір ПЕРНІКАЎ.

НА ЗДЫМКУ: Лілія Маслюкова (злева) і Лідзія Міхалёва.

Фота Сяргея МАРОЗАВА.

* * *

Паважаная рэдакцыя!

Пішa вам мама Ігара і Мікалая. Абодва яны інваліды з дзяцінства, паралізавала ножкі. Ігару 29 гадоў, скончыў радыётэхнічны, на даму займаецца рамонтам радыётэлеапаратуры. Яму цікавей жыць — ёсць клопаты, работа. Міколку 21 год, ён не ходзіць, сама вучыла. Выпісваем яму некалькі часопісаў і газет. А цяпер кожны дзень сядзіць ля акна і чакае паштальёна, чакае «Звязду».

Вырашыў і ён удзельнічаць у латарэі. З такой надзеяй чакае, што паштальён толькі ўбачыць яго ў акне і адразу паказвае, маўляў, нясу тваю газету, хутчэй чытай. Стала і яму цікавей, дзякуй, што прыдумалі гэтую латарэю, з'явілася нейкая гульня завочная, няхай спадзяецца на нешта хлопец.

Выпісала яму і на другое паўгоддзе, папрасіў сам.

Ну ўсё, проста хацелася сказаць некаму «дзякуй» за тое, што прыдумалі, што нейкі інтарэс з'явіўся ў такіх людзей, якім няма як выйсці з кватэры, забараніў Бог і кіно і магазін.

З павагай Ігар, Міколка і мама.
п/а Бярозаўка.

МАЛЕНЬКАЯ СТАНЦЫЯ НА ВЯЛІКІМ ШЛЯХУ

Маленькая чыгуначная станцыя Яцукі, што недалёка ад Ліды, яшчэ ніколі не бачыла такой урачыстай абстаноўкі. У паветры над вайсковымі радыёантэнамі лунаілі беларускія і расійскія дзяржаўныя сцягі, на кавалачку асфальту сярод лесу былі выстраены апранутыя ў парадную форму вайскоўцы.

Са станцыі Яцукі адпраўляўся эшалон, у які пагружалі апошнюю ракету «Топаль», або СС-25, як называюць ва ўсім свеце гэту магутную стратэгічную ядзерную зброю. Трыццаць пяць гадоў прастаяла тут дывізія, якая цяпер мае на ўзбраенні гэтыя ракеты. Згодна з дамоўленасцю, расійскія ракеты, баявыя разлікі, экіпажы пакідаюць Беларусь. Наша рэспубліка становіцца бяз'ядзернай дзяржавай.

На нядоўгім мітынгу каля чыгуначнага палатна выступілі дзяржаўны сакратар Савета бяспекі пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь В. Шэйман, міністр абароны Расіі генерал арміі І. Радзівонаў, іншыя афіцыяльныя асобы. Беларускім бокам было зазначана, што вывад ракетных войскаў стратэгічнага прызначэння з'яўляецца важным крокам у павышэнні ядзернай бяспекі ў рэгіянальным маштабе. Расійскі міністр падкрэсліў, што Беларусь, як удзельніца Садружнасці Незалежных Дзяржаў, можа быць упэўнена: у адпаведнасці з Дагаворам аб калектыўнай бяспецы ў выпадку пагрозы яе тэрытарыяльнай цэласнасці і суверэнітэту яна заўсёды атрымае надзейную ваенную падтрымку ад Расіі і іншых дзяржаў — удзельніц Дагавора.

У гэтай падзеі ёсць яшчэ адзін важны аспект. У той час, калі Беларусь і Расія дэманструюць сваю прыхільнасць да ідэалаў міру, бяспекі і добрасуседства ў Еўропе, аматары блокавага процістаяння не пакідаюць спроб астудзіць пацяпленне палітычнага клімату ў Еўропе. Размова ідзе пра падрыхтоўку да чарговых крокаў НАТО на ўсход. Нібыта ў клопатах пра бяспеку пэўных еўрапейскіх дзяржаў, некаторыя заходнія палітыкі і ваенныя дзеячы фарсіруюць намаганні па пашырэнню Паўночна-атлантычнага альянсу шляхам прыняцця ў яго новых членаў.

Запомніліся словы, якія, нібы сам сабе, кінуў перад строем міністр абароны Расіі І. Радзівонаў:

— Як настрой, ракетчыкі? (У адказ — маўчанне.) Відаць, як і ў мяне: няпэўны...

Ракетчыкаў можна зразумець: не так лёгка пакідаць абжытыя за доўгі час мясціны. Да таго ж іх размяшчэнне ў цэнтры Беларусі, побач з Польшчай і Літвою, дае зусім іншыя выгоды, чым, напрыклад, у дзікіх стэпах Забайкалля. Але, зноў-такі, усё гэта — сённяшнія рэаліі. Усе мы сёння плацім па рахунках за наша агульнае мінулае. І ў той жа час кожны з нас робіць свой асабісты ўклад дзеля заўтрашняга дня.

На ўрачыстай цырымоніі прысутнічалі таксама выконваючы абавязкі прэм'ер-міністра Рэспублікі Беларусь Сяргей Лінг, міністр замежных спраў Уладзімір Сянько, выконваючы абавязкі міністра абароны Беларусі Аляксандр Чумакоў.

Яўген ПЯСЕЦКІ.

НА ЗДЫМКАХ: момант урачыстага мітынгу; апошняя ракета падрыхтавана да пагрузкі ў чыгуначны састаў.

ЗНАЙСЦІ РАБОТУ СТАНОВІЦЦА ЎСЁ ЦЯЖЭЙ

У беларускай сталіцы назіраецца імклівы рост беспрацоўя. Паводле даных Мінскага гарадскога цэнтра занятасці насельніцтва, афіцыяльная колькасць тых, хто шукае работу, вырасла з 12.944 чалавек (на 1 студзеня) да 20.375 чалавек (на 1 верасня).

Увогуле, па звестках дзяржаўнай статыстыкі, у народнай гаспадарцы горада (без уліку малых, сумесных прадпрыемстваў, адкрытых акцыянерных таварыстваў і кааператываў) за 9 месяцаў было занята 625 тысяч чалавек. Гэта на 26,4 тыс. менш, чым за такі ж час у мінулым годзе. Найбольш істотныя зніжэнні аб'ёмаў занятасці адбыліся ў сферы матэрыяльнай вытворчасці: у прамысловасці — на 25,5 тыс. чалавек, у будаўніцтве — на 6,6 тыс. У невытворчай сферы стала працаваць на 4,2 чалавек больш.

Па стану на 1 верасня ўзровень беспрацоўя да эканамічна актыўнага насельніцтва быў 2,4 працэнта. Трэцюю частку рынку працоўнай сілы складалі выслабаненыя работнікі. Прыкладна пятую частку — звольненыя па ўласнаму жаданню, а таксама за парушэнні працоўнай дысцыпліны.

Да канца 1996 года чакаецца рост беспрацоўя ў Мінску да 23 тыс. чалавек, а яго ўзроўню — да 2,7 працэнта. Аднак гэта датычыцца толькі афіцыяльнага беспрацоўя , а ўзровень беспрацоўя з улікам «скрытага» складае каля 8 працэнтаў.

Сяргей КУЗНЯЦОЎ.

ВУЧЭБНАЙ СЕТЦЫ МІНСТАТА — 70

У лістападзе спаўняецца 70 гадоў з часу ўтварэння вучэбнай сеткі падрыхтоўкі і павышэння кваліфікацыі работнікаў уліку Міністэрства статыстыкі і аналізу РБ.

Цяпер вучэбная сетка па падрыхтоўцы, перападрыхтоўцы і павышэнню кваліфікацыі кадраў пры Міністэрстве статыстыкі і аналізу РБ уключае ў сябе Мінскі вучэбны цэнтр, Гродзенскі вучэбны цэнтр, Магілёўскі вучэбны цэнтр, Брэсцкую бухгалтарскую школу, Віцебскую бухгалтарскую школу, Гомельскую бухгалтарскую школу, Баранавіцкую бухгалтарскую школу, Бабруйскую бухгалтарскую школу, Барысаўскую бухгалтарскую школу.

За мінулыя 70 гадоў вучэбнай сеткай рэспублікі ажыццёўлена сапраўды велізарная работа па падрыхтоўцы і павышэнню кваліфікацыі галоўных, старшых бухгалтараў, бухгалтараў для ўсіх галін народнай гаспадаркі, апаратараў, праекціроўшчыкаў машыннай апрацоўкі інфармацыі, праграмістаў ЭВМ, спецыялістаў па тэхнічнаму абслугоўванню і рамонту вылічальнай тэхнікі; кіруючых работнікаў, спецыялістаў органаў дзяржаўнай статыстыкі, спецыялістаў кантрольна-рэвізійнага апарату. Толькі за перыяд да 1996 г. у вучэбных цэнтрах Мінстата РБ прайшлі навучанне каля 350 тысяч спецыялістаў.

Вядучае месца сярод навучальных устаноў Мінстата РБ па праву належыць Мінскаму вучэбнаму цэнтру — больш за 50 працэнтаў усяго аб'ёму работы прыпадае на гэтую навучальную ўстанову. За ўсе гады існавання вучэбная сетка з'яўлялася надзіва жыццяўстойлівай, гібкай, мабільнай, адпаведнай патрэбам грамадства. У апошнія гады вучэбная сетка рэспублікі выконвае вялікі сацыяльны заказ ад Дзяржаўнага фонду садзейнічання занятасці насельніцтва па падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы беспрацоўных.

НА ЯГО КАРЦІНАХ — УСЁ СТАГОДДЗЕ

Мастацтва таталітарнага рэжыму... Паняцце гэтае настолькі ўбілася ў нашу свядомасць, што мы і за мастацтва яго не лічым. Колькі разоў мы бачылі ўсюды — ад школьных падручнікаў да адміністрацыйных будынкаў — плакаты, рэпрадукцыі, карціны з назвамі: «Слава Сталіну!», «Рабочыя на ўборцы ўраджаю» і гэтак далей, не кажучы ўжо пра бясконцыя партрэты, партрэцікі, бюсты, скульптуры, помнікі. А між тым гэта сапраўднае мастацтва, выкананае высокапрафесіянальна і высакаякасна. І гэта даўно зразумелі на Захадзе, як і тое, што ў хуткім часе творы сацрэалізму стануць антыкварыятам, і таму з ахвотай іх купляюць.

Адзін з самых вядомых нашых мастакоў-сацрэалістаў — Яўген Ціхановіч. 25 лістапада яму споўнілася 85. З гэтай нагоды я завітала да яго ў госці, паглядзела на творы, пагутарыла. Яўген Мікалаевіч расказваў пра сябе, пра палітыкаў, якіх ён бачыў дастаткова на сваім шляху, пра Савецкі Саюз у 30-я, 40-я, 80-я гады, аналізаваў, прапаноўваў... І рабілася зразумелым, што яго мастацтва — гэта ён сам. Адно цэлае. І адначасова — сродак рэалізаваць сябе, сродак выжыць. Склалася ўражанне, што ён у аднолькавай ступені і палітык, і дыпламат, і мастак. І проста чалавек, са сваімі перажываннямі, пачуццямі, меркаваннямі, не ўсе з якіх, дарэчы, можна было выказаць. І таму ўжо сёння, у наш час галоснасці, Яўген Ціхановіч пачаў пісаць артыкулы, замалёўкі, успаміны, дзе ясна бачыцца яго стаўленне і да існуючых рэжымаў, і да шматлікіх падзей, і да велізарнай колькасці людзей, з якімі давялося сустрэцца Яўгену Мікалаевічу. Але час, у якім ён жыў, патрабаваў свайго. Без агаворак.

Сёння купляюцца цэлыя выставы мастака. Экслібрысы Ціхановіча лічыць за гонар мець кожны больш-менш прыстойны калекцыянер. Вы скажаце: «Гэта ж элементарны гандаль! Ён малюе не тое, што адчувае, а тое, што купяць!» Так падумала і я. І толькі падумала, як Яўген Мікалаевіч паскардзіўся, што ў прэсе яго пару разоў называлі «прадажным», было вельмі балюча...

— А хіба вы можаце гэта абвергнуць? — спытала я.

— Я дыпламат па натуры. Так, я атрымліваю грошы за сваю працу. Але малюю не тое, што скажуць, а тое, што, як я мяркую, найбольш патрэбна. І ганаруся тым, што маю вядомасць, а мае творы — попыт.

Ён адчувае наш час гэтак жа добра, як і кожны момант свайго жыцця. Яго можна асуджаць, а можна і захапляцца. Яму можна зайздросціць, а можна і радавацца за яго.

Яўген ЦІХАНОВІЧ. Афорт 1982 г.

Старэйшы мастак Беларусі, чалавек, які перажыў НЭП, 37-ы год, вайну, акупацыю, «застой», перабудову, узлёты і падзенні, здрады і прызнанні, боль і радасць...

Яна САВІЦКАЯ.

ВЯРТАЮЧЫСЯ ДА НАДРУКАВАНАГА

ЛІШНІ,
або Небяспека прэцэдэнту

Колькі разоў я пісаў пра Віктара Буто? Чатыры. Гэта будзе пяты. Можна павіншаваць сябе з маленькім юбілеем. Праўда, ён носіць крыху сумнае адценне.

Зноў трэба нагадаць лёс Віктара Мікалаевіча. 36 месяцаў назад яго незаконна звольнілі з работы. Ён працаваў у тралейбусным дэпо № 5 вадзіцелем. Таксама ж ён — ліквідатар. У сакавіку 1993 года праходзіў чарговы штогадовы медыцынскі агляд. Аднаго дня не хапіла, а другі дзень яму палічылі як прагул. І хуценька звольнілі. З кім іншым так не абышліся б. Але Віктар прымаў, па меркаванню начальства, занадта актыўны ўдзел у рабоце свабоднага прафсаюза дэпо.

З таго часу пачалася яго эпапея па аднаўленню на рабоце. Жыве на выпадковыя заробкі, іншы раз пазычыць, іншы раз самі вадзіцелі дэпо дапамогуць. Так перабіваецца з хлеба на квас. Служба занятасці неаднойчы прапаноўвала яму месцы новай работы. Буто, такі дзівак, хоча працаваць па спецыяльнасці. У гэтым яму з незразумелай упартасцю адмаўляюць. Хоць ён і ведае, што вадзіцелі тралейбусаў патрабуюцца.

На фоне апошніх скандальных падзей гісторыя былога вадзіцеля тралейбуса выглядае нязначнай. Гэта, праўда, гледзячы для каго. Для Віктара яна такой зусім не ўяўляецца. Шчыра кажучы, ён мяне заразіў сваёй беззапаветнай упартасцю. Мне разам з ім хочацца давесці справу да лагічнага канца. Хоць шанцаў, прызнацца, мала. На чалавека, які выйшаў са строю, у нас і раней глядзелі шырока адкрытымі вачамі — смяротнік. Цяпер усё гэта можа быць у квадраце...

28 кастрычніка Віктар пачаў чацвёртую галадоўку, балазе, яму гэта няцяжка зрабіць — грошай усё роўна няма. Як і папярэднія, яна вынікаў не дала. Улады ставяцца спакойна: хочаш пагаладаць — калі ласка.

11 лістапада Буто атрымаў цікавую паперу з Камісіі па правах чалавека Вярхоўнага Савета. Намеснік старшыні В. Нісцюк паведаміў яму, што «Ваша справа будзе разгледжана ў Вярхоўным судзе толькі пасля аплаты адпаведнай дзяржпошліны. Так патрабуе Закон. Квітанцыю аб уплаце пошліны перадайце ў нашу Камісію, і толькі пасля гэтага мы паўторна накіруем Вашу справу ў Вярхоўны суд з каментарыем...»

Закон ёсць закон, нічога не папішаш. Але яшчэ ў маі 1995 года старшыня Першамайскага выканкома Мінска І. Мацкевіч растлумачыў Віктару Буто: «...11 красавіка 1995 года рашэннем выканаўчага камітэта Першамайскага раёна Вы вызвалены ад уплаты вышэйпамянёнай уплаты за падачу іскавай заявы ў Пракуратуру РБ... Апрача таго, у адпаведнасці з арт. 5 Закона РБ «Аб дзяржаўнай пошліне» суд таксама мае права ўстанаўліваць дадатковую льготу па судовых справах для асобных грамадзян...»

Іншымі словамі, Віктар Буто мае поўнае права на адмену для яго ўплаты пошліны. Яшчэ з мінулага года. В. Нісцюк пошліну заплаціць патрабуе. Між тым, Віктар Мікалаевіч меў прыватную гутарку з суддзёй Канстытуцыйнага суда Пастуховым. Той растлумачыў: ніякай дзяржпошліны не трэба, тым больш у наяўнасці — пратэст пракуратуры. У гэтым выпадку Вярхоўны суд проста бярэ справу і разглядае яе на сваім пленуме. Дарэчы, чарговы пленум адбудзецца дзесьці ў снежні. Віктар Буто чакае яго з нецярпеннем.

Яшчэ Віктар выношвае думку звярнуцца ў Цэнтр па правах чалавека ААН у Жэневе. Яму далі адпаведныя бланкі. Але Буто павінен прайсці апошнюю інстанцыю — пленум Вярхоўнага суда. Калі той не захоча аднавіць Віктара на рабоце, то гэта будзе азначаць: у сябе на радзіме ён вычарпаў усе магчымасці для абароны сваіх правоў як грамадзянін і застаюцца толькі міжнародныя арганізацыі.

У службе занятасці яму зараз грошай ніякіх не выплачваюць. Падстава: кажуць, не займайся аднаўленнем на рабоце, а лепш уладкуйся на новую. Віктар не супраць, але пры адной умове — калі знойдзецца чалавек, які згодзен займацца яго юрыдычнымі справамі. Такіх на гарызонце не назіраецца. Дон Кіхоты вымерлі, як і дыназаўры, шмат гадоў назад.

Ілюзій у Віктара даўно няма. Ён добра ўсведамляе, з кім мае справу. Напрыклад, яму арганізавалі сустрэчу з буйным чыноўнікам Адміністрацыі Прэзідэнта. Сустрэча, аднак, не адбылася: чыноўнік быў заняты работай па арганізацыі рэферэндуму...

Тут, увогуле, цікавае пытанне. Нам было неаднойчы сказана: новы варыянт Канстытуцыі прымаецца дзеля народа і для яго. Няхай будзе так. Але вось гэты народ прыйшоў да вас у прыёмную — вы яго нават не прынялі, не тое што выслухалі. І не тое што дапамаглі хоць чым-небудзь...

Спрабаваў Віктар прабіцца да аднаго з намеснікаў прэм'ер-міністра. Не атрымалася, затое прапанавалі звяртацца да самога М. Чыгіра. Тут, як на бяду, ён папрасіўся ў адстаўку. І да каго ісці? «Людзі, — скардзіцца Віктар, — мяняюцца як пальчаткі...»

Апошняя галадоўка далася яму вельмі цяжка. Ён галадаў 11 дзён. Ужо на дзесяты дзень не мог заснуць ноччу ад болю. Абвастрыліся старыя хваробы: гастрыт і халецыстыт. Ціск быў 60/90. Карацей, ён сам разумеў, што калі працягне галадаць, то вынікі могуць быць самыя трагічныя. Ды і то, я думаю, ратаваць бы яго не спяшаліся. Шырокая грамадскасць пра галадоўку нічога не ведала. Ды і ведаць, калі шчыра, не хацела...

Калі мы бачыліся апошні раз, Віктар падарыў мне адзін цікавы дакумент. Называецца: «Даведка аб даходах з Дзяржаўнага фонду занятасці за перыяд з 1.07.96 па 31.10.96 г. Выдадзена Буто Віктару Мікалаевічу».

Такім чынам, дапамога па беспрацоўю — 0, стыпендыя — 0, матэрыяльная дапамога — 0, дапамога па бальнічных лістах — 0, іншыя даходы — 0, вынік за месяц (ліпень, жнівень, верасень, кастрычнік) — 0 рублёў.

І што далей? Пройдзены 12 судовых пасяджэнняў, дзесяткі кабінетаў, самыя розныя інстанцыі — можна смела звяртацца ў Кнігу рэкордаў Гінеса, канкурэнтаў у яго мала. Выніку толькі няма.

Відаць, беларуская Феміда — дама абачлівая і асцярожная. Саломіну ў чужым воку яна заўважае адразу, бервяно ў сваім — вельмі і вельмі рэдка.

Што сумна, але цалкам зразумела...

Сяргей ШАЎЦОЎ.

ГАСЦЁЎНЯ АСТАПА БЕНДЭРА

Нестандартныя метады бізнесу і эканамічнае махлярства

(ВЫТРЫМКІ З КНІГІ)

СТВАРЭННЕ АФШОРНАЙ КАМПАНІІ

Ствараецца афшорная кампанія ў краінах з нізкім падаткаабкладаннем даходаў (востраў Мэн, штат Дэлавер у ЗША, Кіпр, Манака, Люксембург, Панама і інш.), куды і пераводзяцца ў рамках дагавора аб сумеснай дзейнасці фінансавыя рэсурсы прадпрыемства.

Асаблівасцямі афшорнай кампаніі з'яўляецца тое, што яна можа быць створана толькі замежным (для краіны рэгістрацыі) грамадзянінам, гэта значыць яна цалкам можа быць створана менавіта вамі. Такая кампанія не мае права займацца якой-небудзь вытворчай дзейнасцю на тэрыторыі краіны, дзе яна зарэгістравана. Такой кампаніі прадастаўляецца льготны рэжым падаткаабкладання толькі для работы з замежнымі рэзідэнтамі і ў замежнай валюце. У выніку ўсе задаволены: вы атрымліваеце магчымасць адкрыць рахунак у краіне з нізкім падаткаабкладаннем, а гэта краіна — няхай невялікую, але ўсё-такі частку вашых грошыкаў.

Рэкамендуем прасачыць, каб ваша айчынная і тая краіна, дзе вы адкрылі афшор, мелі дагаворы аб выключэнні двайнога падаткаабкладання. Інакш на радзіме ўсе вашы замежныя даходы абкладуць падаткамі па поўнай шкале і вам будзе вельмі крыўдна.

Тыповымі схемамі выкарыстання афшорнай кампаніі з'яўляюцца наступныя:

а) айчынны пакупнік, набываючы праз афшорную кампанію тавар, пералічвае ёй грошай больш, чым патрабуе замежны пастаўшчык. Розніца застаецца на кадзіраваным рахунку афшорнай кампаніі ці канкрэтнай фізічнай асобы;

б) айчынны прадавец, рэалізуючы праз афшорную кампанію тавар, вяртае ў краіну толькі частку атрыманых у выніку здзелкі грошай, пакідаючы розніцу ў патрэбным замежным банку і на патрэбным рахунку.

На практыцы сустракаюцца і іншыя схемы выкарыстання афшорных кампаній.

Найбольш грубай формай работы з'яўляецца ананімная купля замежнай кампаніі, адкрыццё рахунку за мяжой і пералічэнне ўсіх грошай айчыннага прадпрыемства ў якасці перадаплаты за які-небудзь тавар. Затым гаспадар айчыннага прадпрыемства выязджае з краіны ўслед за сваімі грашыма і пачынае ажыццяўляць сваю дзейнасць з афшорнай зоны, кідаючы айчыннае прадпрыемства на волю лёсу.

ЭКАНОМІЯ НА ПАДАТКААБКЛАДАЕМЫХ ПЛАЦЯЖАХ ЗА РЭКЛАМУ

Памер сродкаў, якія накіроўваюцца на рэкламу і ўключаюцца ў сабекошт прадукцыі, абмежаваны як у Расіі, так і на Беларусі. У гэтых выпадках скарыстоўваюць бартэр ці разлік «натурай».

Фірма рэалізуе імпартную электронную тэхніку. Яна перадае рэдакцыі журнала ці газеты ў якасці ўзору камп'ютэр, факс і да т. п. Кошт такой тэхнікі, а таксама маркетынгавыя паслугі адносяцца на сабекошт прадукцыі (работ, паслуг) прадпрыемства. Рэдакцыя ж узамен публікуе «скрытую» рэкламу фірмы. Практычна немагчыма даказаць, што гэта аплачаныя рэкламныя артыкулы і што выдаткі на іх звыш устаноўленых лімітаў павінны быць абкладзены падаткам на прыбытак.

ЭКАНОМІЯ НА ПЛАЦЯЖАХ У ФОНД САЦЫЯЛЬНАГА СТРАХАВАННЯ

Мэтазгодна вельмі ўважліва вывучыць пералік відаў заработнай платы і іншых выплат, на якія не налічваюцца страхавыя ўзносы. Менавіта гэтыя віды заработнай платы мэтазгодна налічваць сваім работнікам.

Адлічэнні ў фонд сацыяльнага страхавання працяглы час не рабіліся (а ў некаторых краінах і цяпер не робяцца) на заработную плату, якая налічваецца па дагаворах падраду. Вось і пачынаюць атрымліваць работнікі прадпрыемства адну дзесятую заработнай платы па службоваму акладу, а астатняе — за выкананне дагавора падраду. У сучасных умовах рабіць такое налічэнне стала больш складана. Бухгалтару, які жадае такім чынам дасягнуць эканоміі, неабходна папярэдне абавязкова пракансультавацца.

ЗМЯНШЭННЕ ПАДАТКАЎ ПРЫ КУПЛІ-ПРОДАЖЫ АСНОЎНЫХ СРОДКАЎ

Набыццё маёмасці афармляецца па заніжанай цане. Розніца паміж заніжаным і фактычным коштам маёмасці афармляецца як аплата якіх-небудзь паслуг ці як выплата штрафных санкцый прадаўцу. У гэтым выпадку прадавец розніцу паміж балансавым коштам прадаваемай маёмасці і яго заніжанай прадажнай цаной уключае ў свае страты (такую аперацыю лягчэй правесці прыватнаму прадпрыемству, чым дзяржаўнай структуры, у якой кантроль за продажам маёмасці і за прадажнай цаной ажыццяўляюць вышэйстаячыя органы кіравання).

Пакупнік розніцу паміж рэальным і прадажным коштам, афармленую ў выглядзе дагавора аказання паслуг ці як штрафных санкцый, адразу ж спісвае на сабекошт.

ЗНІЖЭННЕ ПАДАТКУ З ДАХОДАЎ ФІЗІЧНАЙ АСОБЫ ШЛЯХАМ ПЛАЦЯЖОЎ «НА ГУМАНІТАРНЫЯ МЭТЫ»

Грамадзянін піша заяву на пералічэнне ад яго імя сродкаў на гуманітарныя мэты ўстанове культуры, адукацыі, аховы здароўя, сацыяльнага забеспячэння. А з гэтай установай грамадзянін дамаўляецца, што пералічаныя грашовыя сродкі пойдуць на аплату льготнай пуцёўкі, навучанне сваякоў і г. д.

(Працяг будзе)

(Аб умовах рэалізацыі даведніка можна даведацца па тэлефонах (017) 2684560, 2691114).

**Аляксандр ЛУЧАНОК,
кандыдат эканамічных навук.**

ЖЫЦЦЁ Ў АСАБІСТЫМ ВЫМЯРЭННІ

Знесеныя лёсам-II

Калі пісала ў жніўні матэрыял з гэткай самай назвай, думала, што не буду вяртацца да балючай тэмы. І, паставіўшы пасля фразы: «Чаму, калі адбываюцца перавароты і перакройваюцца межы, церпяць найбольш простыя людзі, якія ва ўсіх гэтых пераваротах і пертрусах не ўдзельнічаюць» пытальнік, які не патрабаваў канкрэтнага адказу, спадзявалася, што для сябе на гэтай праблеме паставіла кропку... Не выйшла. Выпадак сутыкнуў з людзьмі, якія, як і мае папярэднія гераіні, аказаліся занесенымі бурай раптоўных перамен.

Праўда, у мінулы раз я пісала пра жыхарак расійскага горада Байканура на тэрыторыі Казахстана, якія лічаць сябе (прычым, здалося мне, зусім без трывогі і сумненняў) людзьмі без Радзімы. У самым трывіяльным, але ад гэтага яшчэ больш балюча-блізкім сэнсе апошняга слова. Мае цяперашнія героі не адчуваюць сябе абдзеленымі Радзімай. Ва ўсякім разе, гэта паняцце заўсёды пісалася ў іх з вялікай літары не толькі ў адносінах да «вялікага і магутнага» Саюза, але і да маленькай Беларусі. Вялікага Саюза не стала, засталася адзіная, непадзельная і непазбыўная Айчына — Беларусь. Засталася... за межамі, якія раптам павырасталі паласатымі чорна-белымі слупамі на «бяскрайніх прасторах» таго самага «вялікага і магутнага».

Сумаваць па светлых бярозавых гаях і росных лугах з пералівамі сонечных промняў на світанні, калі ты жывеш за акіянам і свядома памяняў адну краіну на другую, — гэта зразумела. Настальгія па родным краі, жаданне прыехаць паглядзець на яго (і толькі ў рэдкім-рэдкім выпадку вярнуцца назаўсёды) — тыповыя пачуцці ўсіх эмігрантаў з далёкага замежжа. Справа зусім іншая — калі ад гаёў і лугоў аддзяляе толькі рака ці хмызняк, якія раней так лёгка было пераадолець, а цяпер — складана, бо яны называюцца гучным словам «мяжа». Калі разгубленасць і нават роспач нараджаюць раптам тое, што завецца тугой па Радзіме, і чаго не павінна было б быць, таму што вось яна, Радзіма, блізка, усяго колькі гадзін язды... А туга — яна ўсё ж ёсць. І ў кожнага свая. Хто наракае на дурны і жорсткі лёс, які закінуў невядома куды, для каго яна ператварылася ў лёгкі светлы сум, які натхняе на добрыя справы ў імя Беларушчыны і на лірычныя вершы на матчынай мове...

❑

...Ён быў дзіцем вялікага кахання. Вялікага, першага, па-юначаму бясклапотнага і безадказнага. Уладзімір Клімовіч нарадзіўся, калі яго дзяўчынцы-маці ледзь-ледзь споўнілася семнаццаць, а хлопчыку-бацьку было крыху больш за васемнаццаць. Праз год у маладой сям'і Клімовічаў з'явілася яшчэ і дзяўчынка — Людміла... А праз колькі месяцаў бацьку прызвалі ў войска. Дзеці яго не запомнілі, а наступная іх сустрэча адбылася толькі праз шаснаццаць гадоў...

Першае каханне — яно бясклапотнае і безадказнае. Мо таму не такое трывалае, як сталае і выпакутаванае. Асабліва калі яму даводзіцца прайсці выпрабаванне адлегласцю і часам. І — вайной. Васіль Клімовіч пайшоў у войска ў 39-м. За два гады паспеў зрабіць першыя крокі ў вайсковай кар'еры. І вайну сустрэў у афіцэрскім званні. Лёс сутыкнуў на франтавых дарогах з ваеннай медсястрой. Ён помніў сваю Надзею, сваіх Вову і Люсю, але яны былі далёка, а гэта пяшчотная жанчына была блізка, побач. Бясклапотнае і безадказнае юнацкае пачуццё адышло ў мінулае. І афіцэр Васіль Клімовіч напісаў у беларускую вёску маладой жанчыне, якой ледзь мінула дваццаць, што яе муж, Васіль Клімовіч, загінуў смерцю храбрых...

Прыехаць у родную вёску ён змог толькі праз дзесяць гадоў пасля Перамогі. Яго хлусня з «пахаронкай» даўно раскрылася, Надзея выйшла замуж другі раз, у яго таксама на Украіне была сям'я, дзеці... А першых сваіх дзяцей ён баяўся. Баяўся сустрэць іх, ужо дзесяцікласнікаў, такіх падобных адзін на аднаго і на яго. Баяўся глянуць у вочы, баяўся пачуць заслужаныя, сто разоў заслужаныя словы дакору. Жыў у бацькоў, па вёсцы хадзіў агародамі, каб, не дай Бог, не сустрэцца... Дзеці самі прыйшлі да яго. Яны не сказалі слоў папроку, якіх ён чакаў. Ён са здзіўленнем глядзеў на незнаёмых, родных, дарослых ужо людзей. Ён не разумеў, што для іх нязвыклым, пужаючым шчасцем было адчуць упершыню ў жыцці, што ў іх ёсць родны бацька...

Каб хоць часткова, хоць трохі загладзіць сваю віну, прапанаваў дзецям пасля заканчэння школы прыехаць да яго на Украіну. Ён быў вялікім ваенным чынам, мог дапамагчы прыстойна ўладкавацца ў жыцці. Людміла ехаць адмовілася — не змагла дараваць. А Уладзімір памкнуўся за бацькам, спадзеючыся, што выб'ецца ў людзі, стане матэматыкам.

Што ж, мара збылася. Адслужыў у войску, скончыў універсітэт, стаў працаваць канструктарам на ваенным заводзе. Ажаніўся, нарадзіліся дочкі. Украіна стала другой Радзімай, горад Днепрапятроўск — родным горадам...

Дзіўна, нават у тыя далёкія часы суседняя Беларусь была для яго не тое што недасягальнай, але... Прыязджаў дадому ён вельмі рэдка. Праца вымушала амаль увесь час быць на месцы. Пісьмы пісаў раз у паўгода, тлумачыў тым, што яму цяжка пісаць: пачынаеш разумець, што людзі, якія ў думках заўжды побач, на самай справе — далёка... Маці, сястра, малодшы брат не разумелі гэтай яго тэорыі, папракалі, злаваліся... Прыляцеўшы на пахаванне маці, ён доўга і адчайна плакаў на плячы ў сястры, хаця, здавалася, павінна быць наадварот...

Апошні раз ён быў на Беларусі восем гадоў таму. Гасцяваў у сястры, затрымаўшыся ў камандзіроўцы... Прыехалі ўсе пляменнікі — паглядзець на далёкага, амаль незнаёмага дзядзьку... Усёй сям'ёй пайшлі на возера. Калі вярталіся, ён незаўважна адстаў і прысеў на абочыне каля жыта. Малодшая пятнаццацігадовая дачка сястры ўпотай назірала за ім. А ён... Ён сарваў колькі жытніх каласкоў і кветку валошкі. Пяшчотна гладзіў іх няспрытнымі мужчынскімі пальцамі, а па шчоках павольна і цяжка каціліся слёзы... «Дзядзя Валодзя, што вы?!» — «Нічога, ты яшчэ малая, каб зразумець...»

Больш ён на Радзіме не быў. Не прыехаў нават на пахаванне брата. Не змог — не было грошай. «Самостийная» Украіна перажывала, як і ўсе астатнія рэспублікі-сёстры, эканамічны крызіс.

Ён і цяпер не спадзяецца калі-небудзь яшчэ пабываць на магіле маці і ўбачыць жытняе поле каля роднай вёскі. Не спадзяецца, хоць да доўгачаканай пенсіі — крыху больш за год. Калісьці марылася: вось выйду на пенсію — і дадому, хаця б кожны год ды тыдні на два... Зараз іх сямейны бюджэт — яго заробак і жончына пенсія — складаюць столькі, што на адзін білет да Мінска наўрад ці хопіць. А калі пойдзе на пенсію — даехаць бы да мяжы.

Цяпер ён піша пісьмы часта. Падрабязна расказвае пра свае праблемы, дзеліцца цяжкасцямі, нават часам філасофствуе. Пра тое, чаму так атрымалася, пра жорсткі лёс, пра свае нязбытныя мроі і сны. У кожным лісце: «Пішыце, родныя! Не забывайце, што я ёсць». Словы да сястры, а найбольш — да той малодшай пляменніцы. Яна, лічыць, ужо дарослая і разумее яго як ніхто...

А яна зразумела яго і тады, восем гадоў таму. І нават напісала наіўны, па-юначаму нязграбны верш. «Куды б лёс чалавека ні закінуў — яму мілей за ўсё свая зямля», — былі ў ім апошнія словы...

❑

Станіслаў Валодзька жыве ў латвійскім горадзе Даўгаўпілсе. У Прыбалтыку — спачатку ў Літву — ён прыехаў на працу. Нічога дзіўнага ці лёсавырашальнага ў тым не было: усе былі ў межах адной вялікай дзяржавы, ад роднай Астравеччыны да Вільнюса ў тры разы бліжэй, чым да Мінска... Пасля, зноў жа з-за працы, пераехаў у Латвію. І ўжо 12 гадоў лічыць сваім горадам Даўгаўпілс.

У Даўгаўпілсе беларус не адчуе сябе чужаком. Яшчэ полацкія князі кідалі ў гэтым месцы свой якар на шляху з варагаў у грэкі па Дзвіне-Даўгаве. Беларусы тут — хоць і этнічная меншасць, але — спрадвечныя насельнікі. Тым больш, да вялікай Беларусі — усяго паўсотні кіламетраў...

Але калі Прыбалтыка аддзялілася, многія беларусы адчулі-такі сябе чужакамі. Прылічаныя да «рускамоўнага насельніцтва», яны не маюць права нават на грамадзянства...

Станіслаў Валодзька, нягледзячы на тое, што палову свайго дарослага жыцця правёў у Латвіі, таксама не лічыцца яе грамадзянінам. Спадзяецца атрымаць грамадзянства праз год, балазе жонка — ураджэнка краіны. Калі б не гэта — мог бы стаць грамадзянінам толькі ў наступным тысячагоддзі...

Станіслаў, у адрозненне ад першага майго героя, мае магчымасць прыехаць на Радзіму. І прыязджае даволі часта. У родныя мясціны, дзе жывуць сёстры і цёткі, ці ў сталіцу, па грамадскіх справах... «Але нават жывучы так блізка ад Беларусі (а можа, іменна з гэтай прычыны? — А.Л.) адчуваеш пастаяннае жаданне наведаць яе, — прызнаецца Станіслаў. — І як бы блізка мы ні жылі, мы адчуваем сябе беларусамі замежжа»... («Выпадковыя эмігранты», — прыходзіць раптам у галаву дзіўнае словазлучэнне... — **А.Л.**).

Як сапраўдныя, «далёказамежныя» эмігранты, беларусы Даўгаўпілса маюць сваю культурна-асветніцкую суполку «Уздым», выдаюць у мясцовай газеце лісток на беларускай мове. Кіруе ўсёй гэтай справай Станіслаў Валодзька. А яшчэ ён піша вершы. Піша па-беларуску, са школьных гадоў. Сёлета з'явілася на свет першая кніжка паэта «У вачах Айчыны...»

«Я не адчуваю нясцерпнай тугі па Радзіме. Я ж працую і пішу дзеля яе, дзеля Беларусі, і яна тут блізка. Але, разумеючы тое, што наўрад ці вярнуся сюды назаўсёды, адчуваю, што страціў усё ж нешта вельмі дарагое...»

І нараджаюцца вершы. Без той самай нясцерпнай эмігранцкай тугі, але поўныя светлага суму, які і не ў словах нават, а ў рытме, памеры, яшчэ ў нечым, недасягальным чужому разуменню. Як, напрыклад, гэты:

Заклінаннем неба
Гэты клін гусіны
Затуманіў вочы
Восеньскаму дню.
Тут дзяўчо Хатыні
Ўслед яму махае
Хустачкай пунсовай
Вечнага агню.
І таму я сёння,
Як і ты, таксама,
Край мой,
зажурбелы,
Як гусіны крык!
Край мой —
Ваша Светласць
Родныя Крыніцы
І Высокасць Ваша
Родныя Бары!
Тут жар-птушку шчасця
І жах-птушку болю
На сваёй гусінай
Скуры я адчуў.
І вадою з гэтай
Студні, мной апетай,
У зямлю абмытым
Тут сысці хачу!
Толькі мне б надоўга
На Зямлі пакінуць,
Бы ў раллі, глыбокі
За сабою след.
На табе адзіным,
Край спакон жаданы,
Тым гусіным клінам
Мне сышоўся свет!

❑

Калега, даведаўшыся, пра што я пішу, скептычна сказала: «Не веру я ва ўсякую там настальгію і сум па Радзіме. Асабліва гэтых, з блізкага замежжа. Проста людзям там не вельмі добра, і яны пачынаюць прыдумваць прыгожыя назвы праяўленням свайго эгаізму..» — «А што б адчувала ты, аказаўшыся, як яны, эмігрантам не па сваёй волі?» — спытала ў яе. — «Ну, гэта не дай Бог...» Сапраўды, не дай Бог... Але чаму ад перадзелаў і пераваротаў церпяць найбольш простыя людзі, якія ва ўсіх гэтых пертрусах і пераваротах не ўдзельнічаюць? Чаму? Рытарычнае пытанне, на якое ўсё-такі хацелася б ведаць адказ.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

Маленькага «агрэсара» завуць Карэн.
Яна ведае найкарацейшую дарогу да нашых сэрцаў

Калі я расказаў суседу, што ў рэстаранах «Макдональдс» не будуць падаваць спіртное, ён перастаў паважаць заходнюю цывілізацыю.

Калі я расказаў старэйшаму брату, што ў рэстаранах «Макдональдс» не будуць смаліць цыгарэты, ён хмыкнуў і заявіў, што яго нагі там не будзе.

Затое дзіўныя парадкі ў новых рэстаранах прыйшліся даспадобы маёй жонцы. Але калі я сказаў, што там свежы бутэрброд выкідваюць на сметнік ужо праз дзесяць хвілін, бо яго ніхто не паспеў купіць, яна вырашыла, што я намякаю на ўчарашні суп у нашым халадзільніку, і пакрыўдзілася.

Ва ўсіх трох выпадках я быў невінаваты. Ва ўсім вінавата Карэн, сімпатычная дырэктарка рэстаранаў «Макдональдс» у Мінску. Я расказваю людзям толькі тое, што пачуў ад яе.

Такім чынам, Карэн Бішап, маладая жанчына з Канады, якая вырашыла прадэманстраваць нам, што такое сервіс па-еўрапейску. Альбо па-амерыканску, калі мець на ўвазе, што ўпершыню сетка рэстаранаў звышхуткага абслугоўвання з'явілася ў Амерыцы.

Чыноўнік з міністэрства гандлю абяцаў пазнаёміць нас яшчэ, здаецца, у верасні. У кастрычніку, стаміўшыся «ганяцца» за ёю па далёкім замежжы, ён развёў рукамі. Каб задаць Карэн свае пытанні, я знайшоў яе сам. Не ў Англіі і не ў Германіі, адкуль, як мне казалі, яна зараз не вылазіць, вырашаючы розныя гаспадарчыя праблемы. А ўсяго ў ста метрах ад Дома прэсы — о Божа, яе офіс размясціўся праз дарогу! Жыццё сапраўды цеснае.

— Скажыце, спадарыня Бішап, чым можна растлумачыць, што якраз Беларусь стала сотай па ліку краінай, дзе з'явіліся рэстараны «Макдональдс»?

— Відаць, гэта лёс. Проста па часе так супала: калі мы зрабілі свае першыя крокі ў Беларусі, высветлілася, што нейкая краіна свету павінна стаць сотай. У галоўным офісе ў ЗША вырашылі аказаць давер свайму цэнтральнаеўрапейскаму аддзяленню, якое займае вельмі актыўную, наступальную пазіцыю. Яно даволі агрэсіўна заваёўвае еўрапейскі рынак. А ў жыцці, каб дабіцца поспеху, заўсёды патрэбна быць крышку агрэсіўным. Еўрапейскае аддзяленне абрала Беларусь.

— Акрамя Мінска, што прадугледжвае ваш беларускі праект? Вы ўжо ведаеце, у якіх гарадах і калі будуць адчынены вашы новыя рэстараны? І мы можам паведаміць пра гэта чытачам?

— Мы гатовы адкрыць свае рэстараны ўсюды, дзе толькі будуць кліенты. Гэта галоўная ўмова. Сёлета і ў наступным годзе асноўную ўвагу ўдзелім вашай сталіцы. Ужо зусім хутка, у снежні, адкрываем адразу тры рэстараны. На наступны год запланаваны яшчэ чатыры — для Мінска. Але я думаю, што фактычна будзе нават больш. І адзін з іх, хутчэй за ўсё, адкрыецца вясной. Адначасова мы сустракаемся з афіцыяльнымі асобамі з іншых вашых гарадоў — Гродна, Гомеля, Брэста. У бліжэйшыя пяць—сем гадоў плануем адкрыць настолькі многа сваіх прадпрыемстваў, наколькі гэта будзе магчыма.

— Я думаю, вашы спецыялісты загадзя вывучылі магчымасці беларускага рынку. Яны пераканалі вас, што пакупная здольнасць мясцовага насельніцтва дастатковая для таго, каб залы рэстаранаў «Макдональдс» не пуставалі?

— Паколькі ў правілах «Макдональдс» — быць першым, быць лідэрам, то нам даводзіцца рызыкаваць. Але будучы першымі ў вашай краіне, мы выдатна ведаем, дзеля чаго рызыкуем, і лічым рызыку абгрунтаванай. Сапраўды, было праведзена даследаванне, і яно паказала, што пакупная здольнасць насельніцтва дастатковая, яно можа дазволіць сабе карыстацца нашымі паслугамі. Акрамя таго, я размаўляла прама на вуліцы з многімі людзьмі, яны пацвердзілі гэта.

— Прабачце, спадарыня Бішап, але цэны ў вашых рэстаранах — яны будуць такімі ж, як і на Захадзе, ці іншымі?

— Мы адкрываем рэстараны не для выбраных, а для многіх. Гэта перш за ўсё сямейныя рэстараны. Цэны ў той ці іншай краіне напрамую залежаць ад таго, як сябе пачувае яе «сярэдні» жыхар. У Мінску, напрыклад, цэны «скокнуць» прыкладна на 30 працэнтаў ніжэй, чым у Маскве. Мы ведаем, што ў вашай краіне нерэальна мець такія ж цэны, як у Маскве.

— У вашых рэстаранах — сваё, традыцыйнае меню. Гамбургеры, чызбургеры, бігмакі... Але ці не хочаце вы крышачку парушыць традыцыю і ўвесці ў меню нешта з нацыянальнай беларускай кухні?

— У любой краіне, дзе б ні працавалі, мы прытрымліваемся традыцыйнага меню. Затое кожны, хто прыйдзе ў нашы рэстараны ў Беларусі, зможа атрымаць такі ж сервіс і такую высокую якасць прадуктаў, як і ў нашых рэстаранах у Таронта, у ЗША ці Цэнтральнай Еўропе — дзе б там ні было. Але гэта не значыць, што мы ніколі не звернемся да беларускай кухні.

— Дарэчы. Вы амаль год у Мінску. Вам давялося пазнаёміцца з нашай нацыянальнай кухняй? Што вам, як знаўцу, спадабалася?

— Па-першае, мне падабаецца шашлык...

— Прабачце, але гэта хутчэй з нацыянальнай кухні народаў Каўказа.

— Па-другое, пельмені.

— Расійскае, сібірскае блюда.

— Па-трэцяе, дранікі, толькі каб было не вельмі многа ікры.

— Не, Карэн, я застаюся няўмольным. Дранікі з ікрой — гэта зноў не па-нашаму.

— У такім разе мне падабаюцца проста дранікі.

— Госці, гэта значыць вашы заўтрашнія кліенты, звычайна хочуць ведаць, хто ж гаспадыня. Магу я папрасіць вас расказаць пра сябе?

— Маё імя вы ведаеце. Мне 31 год. У сістэме «Макдональдс» працую каля шаснаццаці гадоў. Даўжэй за ўсё — у Канадзе. Мне пашанцавала: цэлыя чатыры гады правяла ў Маскве. Я вельмі палюбіла рускую, можна сказаць — савецкую, культуру, ваш народ. І калі з'явілася магчымасць прыехаць у Беларусь, я абедзвюма рукамі была «за». Вельмі люблю сустракацца з новымі людзьмі, вывучаць новую для сябе мову. Мне падабаецца сустракацца з сябрамі, слухаць музыку. Я незамужам і шчаслівая, што незамужам.

— Беларускія хлопцы — вельмі настойлівыя...

Карэн смяецца, у яе вельмі прыемная ўсмешка, і кажа, што яна і сама настойлівая. Потым дадае:

— Я пастараюся па-сяброўску адносіцца да іх.

Потым мы зноў вярнуліся да спраў.

— Вам было цяжка рухаць вашу справу ў Мінску? Што вам замінала і хто вам дапамагаў?

— Калі вы асвойваеце новы для сябе рынак, то заўсёды існуюць нейкія праблемы. Праблемы, з якімі мы сутыкнуліся ў Беларусі, былі абсалютна такія ж, як і ў любой іншай краіне. Ужо ў самым пачатку нас зрабіла аптымістамі тое, як да нас адносіліся афіцыяльныя асобы — перш за ўсё ў гарвыканкоме. І асабіста мэр Мінска спадар Ярмошын. Людзі, з якімі я сустракаюся, вельмі прыемныя, кампетэнтныя, і таму спадзяюся, што ў Беларусі «Макдональдсу» будзе спадарожнічаць поспех. Поспех будзе спадарожнічаць і вам самім, Беларусь пераадолее праблемы, з якімі яна сутыкнулася.

У заключэнне нашай сустрэчы Карэн Бішап падкрэсліла некалькі важных, на яе погляд, акалічнасцей:

— Я хацела б яшчэ раз звярнуць увагу чытачоў, што нашы рэстараны — для сям'і. Менавіта таму тут будуць прымальныя цэны, менавіта таму недапушчальныя спіртныя напоі і курэнне. Я хачу гарантаваць нашым будучым кліентам, што іх чакае найвышэйшая якасць прадуктаў і цудоўная культура абслугоўвання. Наш дэвіз — «Якасць, культура, чысціня і даступнасць». І яшчэ. Калі «Макдональдс» прыходзіць у краіну, гэта не значыць, што ён заробіць грошы і пойдзе. Мы прыйшлі, каб застацца назаўсёды. Сведчанне таго — наш клопат пра дзяцей. 9 снежня, у час урачыстага адкрыцця адразу трох рэстаранаў у Мінску, мы аб'явім аб двух нашых падарунках, якія мы зробім гораду. А пакуль што гэта — сакрэт. Я запрашаю чытачоў «Звязды» на ўрачыстае адкрыццё, якое адбудзецца роўна апоўначы з 9 на 10 снежня.

**Распытваў Уладзімір ХІЛЬКЕВІЧ,
фатаграфаваў Яўген ПЯСЕЦКІ.**

АПОШНІ ПАЛЁТ УЛАДЗІМІРА КАРВАТА

Уладзімір Мікалаевіч Карват нарадзіўся 28 лістапада 1958 года ў горадзе Брэсце, беларус. Закончыў брэсцкую сярэднюю школу № 8. Працоўную дзейнасць пачаў у 1976 г. слесарам механазборачных работ.

Ва Узброеных Сілах са жніўня 1977 года. У 1981 годзе Уладзімір закончыў Армавірскае вышэйшае ваеннае авіяцыйнае вучылішча лётчыкаў, з 1981 па 1994 год праходзіў службу ў ВПС ППА на Далёкім Усходзе на пасадах лётчыка, старшага лётчыка, камандзіра звяна, намесніка камандзіра авіяцыйнай эскадрыллі, камандзіра эскадрыллі, намесніка камандзіра палка па лётнай падрыхтоўцы. Асвоіў самалёты Л-29, Міг-23, Су-27. Агульны налёт 1226 гадзін. Жанаты. Жонка — Ніна Кірылаўна. Дзеці: дачка Кацярына, 1982 г. н., сын Вячаслаў, 1989 г. н.

У жніўні 1994 года прыбыў для далейшага праходжання службы ва Узброеныя Сілы Рэспублікі Беларусь, быў назначаны на пасаду начальніка паветрана-агнявой і тактычнай падрыхтоўкі авіябазы.

23 мая 1996 года, выконваючы вучэбны палёт, ваенны лётчык 1-га класа падпалкоўнік Уладзімір Карват загінуў.

Убачанае поле ля вёскі Малое Гацішча болем скавала сэрца: абпаленая зямля, кавалкі аплаўленага металу, рэшткі разбітага ліхтара... Жудаснае, страшнае месца! Тут абарвалася жыццё ваеннага лётчыка падпалкоўніка Уладзіміра Карвата. «Перацягнуў» самалёт, які ўпаў побач з дарогай. Пакінуўшы машыну, павольна падыходзім бліжэй. Тое, што здалёку бачылася кавалкам алюмінію, аказалася шкляным слоікам з жывымі кветкамі. Спазмы сціснулі горла: кветкі здаваліся кропелькамі крыві на выпаленай зямлі... З Малога Гацішча кветкі. Ад тых, над кім пранёсся палаючы самалёт.

Мы нядоўга былі адны — побач спыніўся стары калгасны трактар. Немалады трактарыст, скокнуўшы на зямлю, здымае кепку і доўга стаіць побач, у жалобе схіліўшы галаву... Машына, якая ішла па дарозе, не прытармазіла, але вадзіцель надрыўна сігналіць, сігналіць...

— Ён ўратаваў нас, а сам загінуў, як загінулі, абараняючы Радзіму, мае сыны. Ён хацеў, каб мы жылі, — сказала нам у вёсцы старэнькая бабулька. Уся вёска так лічыць: лётчык загінуў, ратуючы іх. Многія бачылі, нягледзячы на позні час, як агнізаваў у небе знішчальнік. Усе чакалі: вось-вось раскрыецца парашут. Але лётчык машыну не пакінуў.

Так, Уладзімір Карват вельмі хацеў, каб усе жылі...

Я не быў знаёмы з ім асабіста. Але нашы шляхі перакрыжоўваліся — у 1984 годзе, у 301-м знішчальным палку, непадалёку ад Хабараўска, дзе ў той час служыў на пасадзе старшага лётчыка Уладзімір Карват.

З калектывам гэтага палка, з авіягарадком, які меў паштовае аддзяленне з прыгожай назвай «Калінка», Уладзімір звязаў 13 гадоў нялёгкага, але, магу сцвярджаць, шчаслівага жыцця і службы. Яго вельмі любілі і паважалі ў палку. Жыццярадасны, з пачуццём гумару, любіў спорт (1-ы разрад па футболу!) і разам з тым тактоўны, ветлівы, ён быў заўсёды навідавоку.

Заўважала і цаніла яго і начальства. У суровым, часам каварным далёкаўсходнім небе Уладзімір прайшоў усе лётныя прыступкі — ад радавога лётчыка да намесніка камандзіра палка. Лятаў многа, упэўнена, з вялікім жаданнем і толькі на «выдатна». Іншых ацэнак у яго амаль не было. Нават у вучылішчы: лётная падрыхтоўка — «выдатна», канструкцыя і эксплуатацыя самалёта — «выдатна»...

У лютым 1990 года Уладзімір Карват быў узнагароджаны ордэнам «За службу Радзіме ва Узброеных Сілах СССР» III ступені.

...У той ракавы дзень — 23 мая — падпалкоўнік Уладзімір Карват выконваў заданне па практыкаваннях Курса баявой падрыхтоўкі знішчальнай авіяцыі: палёт у аблоках з вялікімі вугламі крэну і тангажу з адпрацоўкай тактычных прыёмаў паветранага бою ў аблоках на малых вышынях у складаных метэаўмовах уначы.

Ён дабіраўся на палёты пешшу. Ішоў не спяшаючыся, таму што спазніцца было немагчыма: дняваў і начаваў з сям'ёй на аэрадроме — жыллё на адлегласці ў некалькі соцень метраў ад узлётна-пасадачнай паласы. Хібара, быццам у насмешку, называлася прафілакторыем, прапускала ў дождж ваду — але трынаццаць сем'яў авіятараў рады былі і такому даху над галавой. Хоць якое, але жыллё. 303 сям'і на базе не мелі і не маюць і такога.

У прызначаны час падпалкоўнік Уладзімір Карват заняў месца ў кабіне знішчальніка, выйшаў у эфір:

— Дазвольце запуск?

Уздрыгваючы, рухавікі знішчальніка пачалі выходзіць на рабочы рэжым. Прафесіянальнымі, завучанымі да аўтаматызму дзеяннямі, лётчык правёў праверку ўсіх сістэм. Усё было бездакорна. Радыё і візуальная сувязь з тэхнікам самалёта яшчэ раз пераканалі: машына ў поўным парадку, гатова да палёту.

Упэўненым рухам рукі тэхнік даў лётчыку «дабро» на вырульванне. Мякка пагойдваючыся на стыках бетонных пліт, Су-27 прывычна заслізгаў па рулёўцы.

Машына была зусім новая (выпушчана ў 1991 годзе, налятала ўсяго 123 гадзіны), лётчык — адзін з лепшых пілотаў палка. Але няўмольны рок пачаў адлічваць апошнія хвіліны іх жыцця.

— 924-ы, дазвольце ўзлёт.

— Узлёт дазваляю.

У 22 гадзіны 44 хвіліны 31 секунду знішчальнік з бартавым нумарам 29 імкліва пачаў разбег... Адрыў, набор вышыні. Лётчык першым разваротам адводзіць знішчальнік у другую пілатажную зону. Прамільгнулі пад крылом агні Баранавіч...

Уладзімір Карват зрабіў энергічны левы віраж, затым правы (усё запісала «чорная скрынка»). Разгон машыны... Тармажэнне... Левы разварот, яшчэ адзін левы разварот...

Ішла восьмая хвіліна палёту. Вышыня — 900 метраў, скорасць — 540 кіламетраў у гадзіну.

Нечакана ў паўзмроку кабіны засвяцілася, прыцягваючы ўвагу, лямпачка «Глядзі табло». І ў тое ж імгненне ў навушніках ўварваўся падкрэслена спакойны жаночы голас моўнага рэфарматара: «Правер ціск! Гідра». На экране высвеціўся сігнал «Гідра на кіраванне».

Ноч, знішчальнік ідзе ў аблоках — і раптам гэтыя сігналы, адзін больш трывожны за другі... Нам не дадзена даведацца, аб чым думаў ў тыя імгненні Уладзімір Карват, як прагназіраваў развіццё падзей. Ясна адно: вопытны лётчык, ён не запанікаваў. Погляд яго імгненна слізгануў на прыборы. Ціск у першай гідрасістэме падаў...

— 924-ы, — захавала нам яго голас магнітная стужка, — у другой, заданне спыніў, мала ціску ў 1-й гідрасістэме.

— Вас зразумеў, вас зразумеў. Заданне спыніць, вяртанне 600, — без прамаруджання адгукнулася зямля.

Уладзімір развярнуў знішчальнік у бок аэрадрома, павёў яго скрозь аблокі дамоў.

Яго Су быў разумнікам. Цудоўны знішчальнік, дасканалы, амаль як сам чалавек, ён быў здольны на многае. Не ўмеў Су-27 толькі аднаго — рабіць тое, чаму не навучыў яго канструктар: паведаміць аб пажары ў абцякальніку хваставой часткі.

Самалёт Карвата гарэў. Гарэў, пэўна, яшчэ ў зоне, дзе лётчык адточваў сваё пілатажнае майстэрства: у левым абцякальніку хваставой часткі ў гідрасістэме ўзнікла цеча. Але вось ракавы збег абставінаў: менавіта ў гэтым месцы лепшы знішчальнік сучаснасці не меў датчыкаў папярэджання аб пажары!.. Лётчык выконваў віражы, развароты, а полымя няўмольна, прагна лізала электражгуты сістэмы дыстанцыйнага кіравання. Абгарэлі правады, хаатычна замкнулі ланцугі. Высвеціліся табло, спрацаваў моўны інфарматар... Машына крычала аб бядзе нелагічнымі аварыйнымі сігналамі, але аб галоўным сказаць лётчыку не магла.

Карват вёў у начным небе знішчальнік да аэрадрома. Нягледзячы на трывожнае свячэнне табло, па-ранейшаму прывычна, устойліва працавалі рухавікі, самалёт пакорліва слухаўся рукі.

Праз 29 секунд каманда аб няспраўнасці ў 1-й гідрасістэме нечакана... знялася. Магчыма, Уладзімір паспеў адчуць палёгку. Але хутчэй за ўсё — не: ён быў вельмі вопытным пілотам, каб не разумець, што нічога добрага гэтыя «паміргванні» табло небяспечных сігналаў яму не абяцаюць. І сапраўды: праз імгненне на экране зноў запульсавала: «Два каналы СДУ» (дыстанцыйнае кіраванне. — Аўт.). Машына зноў праз немату спрабавала сказаць, папярэдзіць лётчыка.

Праз пяць секунд высвеціўся сігнал «Дэмпфер курса».

Яшчэ праз шэсць секунд зноў — «Два каналы СДУ».

Лётчык — усё скрупулёзна зафіксавала «чорная скрынка» — націснуў кнопкі сапсаваных каналаў. Яны не патухлі...

Што ён адчуваў у той момант, да чаго рыхтаваўся?.. Хутчэй за ўсё — да самага горшага. Але настойліва ратаваў самалёт: пакуль працуюць, пакуль цягнуць рухавікі, пакуль знішчальнік яшчэ слухаецца рукі — ёсць шанц!

А яго якраз і не было... Няма ў самалёта шанцу, калі ён гарыць. І таму ўсе інструкцыі загадваюць лётчыку вялікімі літарамі: катапультуйся! Неадкладна катапультуйся!

Полымя набірала сілу, пажар распаўсюджваецца ўсё далей. А лётчык «цягнуў», не падазраючы, не здагадваючыся аб пажары, аб тым, што адбываецца за спінай, яшчэ крыху, яшчэ крыху. Ён ведаў, ён верыў: калі што — моўны інфарматар папярэдзіць, а катапульта не падвядзе...

Але маўчаў моўны інфарматар, не папярэджвала: полымя даўно «зжэрла» ўсе правады. Эх, ірвануць бы яму цяпер ручкі катапультавання, пайсці з кабіны з грукатам у чорнае неба!!!

Вышыня — 600 метраў, скорасць — 440 кіламетраў у гадзіну.

Раптоўна адбылося тое, чаго Уладзімір Карват не чакаў: самалёт раптам уздыбіўся, энергічна, з левым крэнам ірвануў уверх. Перагрузка са страшнай сілай уціснула пілота ў крэсла...

Аналіз запісаў «чорнай скрынкі» пакажа: электражгуты кіравання перагарэлі, стабілізатар стаў у становішча, якое кідае машыну ўверх.

Карват не страціў самавалодання нават у гэта страшнае імгненне. Запіс «чорнай скрынкі» паказаў — ён дзейнічаў дакладна па інструкцыі: перайшоў на рэзервовую сістэму кіравання, аддаў ручку кіравання па дыяганалі ад сябе і адхіленнем правай педалі спрабаваў вывесці знішчальнік у гарызантальнае становішча.

Самалёт не падпарадкоўваўся. Ён быццам звар'яцеў. Імкліва набліжалася зямля...

У такія імгненні, калі слабыя губляюць развагу, калі адчайныя куляй вылятаюць у катапультным крэсле з кабіны, Уладзімір Карват выйшаў у эфір:

— 924-ы, самалёт не кіруецца...

— 924-ы! Катапультавацца! Катапультавацца!

Трывожным зумерам прагучаў у навушніках Уладзіміра сігнал небяспечнай вышыні. Яшчэ быў у яго час, мала, але быў — катапульта паспела б выкінуць яго ў неба. Але побач, пад самалётам, былі людзі!!!

Самалёт аганізаваў. Ён вырываўся з падпарадкавання, кідаўся з боку ў бок. Страшныя перагрузкі абрушыліся на пілота. Але ён — і гэта запісала «чорная скрынка» — працаваў ручкай кіравання. Не ручкай — сэрцам, вялікім мужным сваім сэрцам Уладзімір спрабаваў падпарадкаваць сабе звар'яцелую машыну. Здаўшыся, «Сухі» напаследак кобрай стаў на дыбкі і, адвярнуўшы ад вёскі, плашмя рухнуў на зямлю.

Расследаванне паказала: толькі за некалькі секунд да сутыкнення з зямлёй усплыхнула лямпачка «Пажар»... Сітуацыя была крытычная, але лётчык націснуў на кнопку перадачы — відаць, хацеў штосьці далажыць. Але сказаць ён нічога ўжо не паспеў — у эфіры шум, трэск і цішыня якая абпальвае, лядзяніць душу...

Нягледзячы на позні час, многія жыхары навакольных вёсак былі відавочцамі подзвігу ваеннага лётчыка. Калі знішчальнік упаў, усе, хто мог, кінуліся тушыць пажар. Ірваліся снарады боекамплекта, паліўныя бакі, балоны, але людзі не адступілі. Праз 20 хвілін прыехалі пажарныя з пасёлка Гарадзішча.

Кабіну адстаялі. Полымя да лётчыка не дапусцілі. У гарачцы паспрабавалі выцягнуць яго з самалёта за стропы парашута. Не ўдалося... Тады жыхар вёскі Малое Гацішча Астрэйка з дапамогай пажарнай сякеры перарэзаў плечавыя рамяні і за рукі паспрабаваў выцягнуць ужо нежывое цела. На жаль, пабітая кабіна не аддала яго...

Уладзіміра Карвата дасталі з самалёта толькі раніцай. Ішоў дробны дождж. Па яго халодных шчоках цяклі струменьчыкі вады. Здавалася, мёртвы лётчык плача...

Замест пасляслоўя

Жыхары вёскі Вялікае Гацішча прапанавалі перайменаваць яе ў Карвацічы. Вуліцы Маладзёжнай у вёсцы ўжо няма — яна носіць імя Уладзіміра Карвата...

Упраўляючы калгаса імя Леніна І. В. Руды паведаміў: сям'я загінуўшага будзе забяспечвацца агароднінай бясплатна...

Гарвыканкам Баранавіч прыняў рашэнне выдзеліць кватэру сям'і загінуўшага лётчыка, што так і не паспеў атрымаць сваё жыллё пры жыцці...

Усё гэта кранае сэрца: дзякуй Вам, добрыя людзі!.. Адно толькі балюча абпальвае душу: няўжо, толькі загінуўшы, ён заслужыў яе, гэту кватэру...

Мікалай КАЧУК.

Ад аўтара: *больш падрабязна пра лёс Героя Беларусі Уладзіміра Карвата — у другім нумары часопіса «Армия», які днямі выходзіць з друку.*

ПА ВАШАЙ ПРОСЬБЕ

ПРАВІЛЫ ДАРОЖНАГА РУХУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

АСНОЎНЫЯ ЗМЯНЕННІ І ДАПАЎНЕННІ

(Працяг. Пачатак №№ 266, 270, 271, 273, 275)

на пешаходных пераходах і бліжэй як 5 м ад іх;

на праезнай частцы і бліжэй як 15 м ад краю перасякаемай праезнай часткі, за выключэннем боку бакавога праезду трохбаковых скрыжаванняў, якія маюць суцэльную лінію разметкі ці раздзяляльную паласу;

бліжэй як 15 м ад прыпыначных пляцовак, а пры іх адсутнасці — ад зоны, абазначанай паказальнікам прыпынку маршрутных транспартных сродкаў ці таксі і дарожнымі знакамі 5.12 — 5.14 *(выключана «калі гэта стварае перашкоды іх руху»)*;

насупраць транспартнага сродку, які стаіць на процілеглым баку дарогі, а таксама ў іншых месцах, калі гэта стварае перашкоду для транспарту і пешаходаў;

у месцах, дзе транспартны сродак закрые ад іншых вадзіцеляў сігналы святлафора, дарожныя знакі, ці зробіць немагчымым рух (уезд або выезд) іншых транспартных сродкаў, ці створыць перашкоду для руху пешаходаў;

на газонах і іншых участках з зялёнымі насаджэннямі.

13.5. Спыненне больш як на 5 хвілін, звязанае з пасадкай або высадкай пасажыраў ці загрузкай або разгрузкай транспартнага сродку, павінна ажыццяўляцца з непрацуючым рухавіком транспартнага сродку.

13.6. Забараняецца стаянка з непрацуючым рухавіком, у тым ліку і ў месцах, спецыяльна абсталяваных для начлегу і адпачынку.

13.7. Пры вымушаным спыненні ў месцах, дзе стаянка забаронена, вадзіцель павінен прыняць усе магчымыя меры для адводу транспартнага сродку з гэтых месцаў.

14. ПРАЕЗД ПЕРАКРЫЖАВАННЯЎ

14.3. Перакрыжаванне, дзе чарговасць руху вызначаецца сігналамі святлафора ці рэгуліроўшчыка, лічыцца рэгулюемым.

Пры жоўтым мігатлівым сігнале, непрацуючых святлафорах ці адсутнасці рэгуліроўшчыка перакрыжаванне лічыцца нерэгулюемым, і вадзіцелі абавязаны кіравацца правіламі праезду нерэгулюемых перакрыжаванняў і знакамі прыярытэту.

Рэгулюемыя скрыжаванні

14.4. Пры павароце налева ці развароце па зялёнаму сігналу святлафора вадзіцель бязрэйкавага транспартнага сродку абавязаны ўступіць дарогу транспартным сродкам, якія рухаюцца з сустрэчнага напрамку прама і направа. Такім жа правілам павінны кіравацца паміж сабой вадзіцелі трамваяў.

14.5. Пры руху ў напрамку стрэлкі, уключанай у дадатковай секцыі адначасова з жоўтым ці чырвоным сігналам святлафора, вадзіцель абавязаны ўступіць дарогу транспартным сродкам, якія рухаюцца з іншых напрамкаў.

14.6. Калі сігналы святлафора ці рэгуліроўшчыка дазваляюць рух адначасова трамваю і бязрэйкавым транспартным сродкам, то трамвай мае перавагу незалежна ад напрамку яго руху. Аднак пры руху ў напрамку стрэлкі, уключанай у дадатковай секцыі адначасова з чырвоным ці жоўтым сігналам святлафора, трамвай павінен уступіць дарогу транспартным сродкам, якія рухаюцца з іншых напрамкаў.

Нерэгулюемыя скрыжаванні

14.9. На скрыжаванні нераўназначных дарог вадзіцель транспартнага сродку, што рухаецца па другараднай дарозе, павінен уступіць дарогу транспартным сродкам, якія набліжаюцца да яго па галоўнай дарозе, **незалежна ад напрамку іх далейшага руху**.

14.11 На скрыжаванні раўназначных дарог вадзіцель бязрэйкавага транспартнага сродку абавязаны ўступіць дарогу транспартным сродкам, якія набліжаюцца справа. **Гэтым жа правілам павінны кіравацца паміж сабой вадзіцелі трамваяў. На такіх скрыжаваннях трамвай мае перавагу перад бязрэйкавымі транспартнымі сродкамі незалежна ад напрамку яго руху.**

14.12. Пры павароце налева ці развароце вадзіцель бязрэйкавага транспартнага сродку абавязаны ўступіць дарогу транспартным сродкам, якія рухаюцца па раўназначнай дарозе з сустрэчнага напрамку прама ці направа. **Гэтым жа правілам павінны кіравацца паміж сабой вадзіцелі трамваяў.**

15. Пешаходныя пераходы і прыпынкі маршрутных транспартных сродкаў

15.2. Калі перад пешаходным пераходам спыніўся ці запаволіў рух транспартны сродак, то вадзіцелі іншых транспартных сродкаў, што рухаюцца па суседніх палосах у спадарожным напрамку, могуць працягваць рух толькі пераканаўшыся, што перад гэтым транспартным сродкам няма пешаходаў.

15.5. Ва ўсіх выпадках, у тым ліку і па-за пешаходнымі пераходамі, вадзіцель абавязаны прапусціць сляпых пешаходаў (пешахода), што падаюць сігнал белай палкай. Вадзіцель транспартнага сродку павінен быць **у гатоўнасці знізіць скорасць ці спыніцца, каб выключыць верагоднасць наезду на такіх удзельнікаў руху, як дзеці, інваліды з парушэннямі апорна-рухальнага апарата.**

15.6. Вадзіцель павінен саступіць дарогу пешаходам **(пешаходу)**, якія ідуць да маршрутнага транспартнага сродку, што стаіць на прыпынку, ці ад яго **(з боку дзвярэй)**, калі пасадка і высадка праводзіцца з праезнай часткі ці з пасадачнай пляцоўкі, размешчанай на ёй.

15.7. Набліжаючыся да транспартнага сродку, які спыніўся і мае апазнавальны знак «Перавозка дзяцей», вадзіцель павінен знізіць скорасць, пры неабходнасці — спыніцца і прапусціць дзяцей **(дзіця)**.

16. ЧЫГУНАЧНЫЯ ПЕРАЕЗДЫ

практычна без змяненняў (выключаны пункт 16.9 Правілаў - 87, які рэгламентуе рух праз пераезд гужавых абозаў і статка жывёлы).

17. РУХ ПА АЎТАМАГІСТРАЛІ

17.2. Пры вымушаным спыненні на праезнай частцы **вадзіцель павінен абазначыць транспартны сродак у адпаведнасці з патрабаваннямі раздзела 8 Правілаў** і прыняць меры для таго, каб вывесці гэты сродак на прызначаную для гэтага паласу (правей лініі, што абазначае край праезнай часткі).

17.3. Патрабаванні гэтага раздзела распаўсюджваюцца таксама на дарогі, абазначаныя знакам 5.3 *(дарога, прызначаная для руху толькі аўтамабіляў, аўтобусаў і матацыклаў).*

18. РУХ У ЖЫЛЫХ ЗОНАХ
(уведзены)

18.1. У жылой зоне рух пешаходаў дазваляецца як па тратуарах, так і па праезнай частцы (па ўсёй шырыні дарогі), прычым пешаходы, маючы перавагу перад транспартнымі сродкамі, не павінны ствараць неабгрунтаваныя перашкоды аўтамабільнаму руху.

18.2. У жылой зоне забараняецца рух са скорасцю больш як 20 км/гадз; скразны рух, вучэбная язда, стаянка з працуючым рухавіком, а таксама стаянка грузавых аўтамабіляў з дазволенай максімальнай масай больш як 3,5 т па-за спецыяльна выдзеленымі месцамі.

18.3. Пры выездзе з жылой зоны вадзіцелі павінны ўступіць дарогу іншым удзельнікам руху.

18.4. Патрабаванні гэтага раздзела распаўсюджваюцца таксама на дваровыя тэрыторыі.

19. ПРЫЯРЫТЭТ МАРШРУТНЫХ ТРАНСПАРТНЫХ СРОДКАЎ

19.1. Па-за скрыжаваннямі, дзе трамвайныя пуці перасякаюць праезную частку, трамвай мае перавагу перад бязрэйкавымі транспартнымі сродкамі, **акрамя выпадкаў выезду з дэпо** *(далей без змяненняў).*

20. КАРЫСТАННЕ ЗНЕШНІМІ СВЕТЛАВЫМІ ПРЫБОРАМІ І ГУКАВЫМІ СІГНАЛАМІ

20.1. **Пры руху ў цёмны час сутак (гл. тэрмін) і ва ўмовах недастатковай бачнасці** *(гл. тэрмін)* **незалежна ад асвятлення дарогі, а таксама ў тунелях** на транспартным сродку павінны быць уключаны наступныя прыборы:

на ўсіх механічных транспартных сродках і мапедах — фары далёкага ці блізкага святла, на веласіпедах — фары і ліхтары;

на прычэпах — габарытныя агні.

20.5. Процітуманныя фары могуць выкарыстоўвацца:

ва ўмовах недастатковай бачнасці як асобна, так і з блізкім святлом фар *(выключана «з далёкім святлом»)*;

у цёмны час сутак на неасветленых участках дарог сумесна з блізкім святлом фар *(выключана «з далёкім святлом»)*;

замест блізкага святла фар ва ўмовах, прадугледжаных пунктам 20.6 Правілаў.

20.8. **Заднія процітуманныя ліхтары могуць прымяняцца толькі ва ўмовах недастатковай бачнасці.**

Забараняецца падключаць заднія процітуманныя ліхтары да стоп-сігналаў.

Дазваляецца ўстаноўка святловяртальных стужак (палос) чырвонага колеру на задняй частцы транспартнага сродку.

20.11. **Гукавыя сігналы могуць прымяняцца толькі:**

для папярэджання іншых вадзіцеляў аб намеры зрабіць абгон па-за населенымі пунктамі;

у выпадках, калі гэта неабходна для прадухілення дарожна-транспартнага здарэння.

20.13. **(уведзены)** У цёмны час сутак і ва ўмовах недастатковай бачнасці асобы, якія прыраўноўваюцца да пешаходаў (рухаюцца ў інвалідных калясках без рухавіка, вядуць веласіпед, мапед, матацыкл, вязуць санкі, цялежку, дзіцячую ці інвалідную каляску), могуць ажыццяўляць рух па праезнай частцы, калі прыводзімыя імі ў рух транспартныя сродкі абазначаны габарытнымі агнямі, сігнальнымі ліхтарамі ці святловяртальнікамі.

(Працяг будзе.)

АПОШНІ ДЗЕНЬ

Учарашні дзень фактычна стаў апошнім днём існавання старога Вярхоўнага Савета. Раніцай у кабінеце Сямёна Шарэцкага сабраліся 50 дэпутатаў.

Далейшы лёс дэпутатаў, якія не пагадзіліся з вынікамі рэферэндуму, такі: два месяцы за імі захоўваецца рабочае месца (праўда, без службовага кабінета), потым дэпутатаў звольняць з выплатай шасці службовых акладаў.

Сярод пяцідзесяці — спікер Сямён Шарэцкі, члены Прэзідыума Васіль Новікаў, Сяргей Калякін, Генадзь Карпенка, Сямён Домаш, Мечыслаў Гірыць. Не будзе працаваць у двухпалатным парламенце фракцыя «Грамадзянскае дзеянне» ў поўным саставе. Таксама вырашылі зрабіць такі крок вядомыя палітыкі Мечаслаў Грыб, Пётр Краўчанка, Вольга Абрамава, Аляксандр Бухвостаў.

Самым папулярным пытаннем у гэты дзень да дэпутатаў было: «А ці ёсць у вас «запасны аэрадром»? Як я высветліла папярэдне, у большасці няма «аэрадрома». Станіслаў Багданкевіч спадзяецца ўладкавацца на месца дарадцы ў які-небудзь з расійскіх банкаў, Людміла Гразнова — атрымаць грант і заняцца навуковай работай, Сяргей Калякін паспрабуе ўладкавацца на працу ў дзяржапарат, а калі не возьмуць — «стане» на біржу працы. Калякін увогуле не вельмі хвалюецца, бо трапляе ў такое становішча ўжо трэці раз. «Мы з'яўляемся дэпутатамі да 2000 года, — заявіў Пётр Краўчанка. — І таму мы будзем збірацца не ў Авальнай зале, а ў нейкім іншым месцы. Мы прадстаўляем выбаршчыкаў, і гэтага ў нас ніхто не адбярэ».

Таццяна КАЛІНОЎСКАЯ.

ЗА САВЕТАМ ЕЎРОПЫ — АБСЕ

Учора скончыўся візіт у Беларусь генеральнага сакратара Арганізацыі па бяспецы і супрацоўніцтву ў Еўропе (АБСЕ) Джанфранка Арагона.

Паводле слоў Д. Арагона, ён прыбыў у Мінск для высвятлення абставінаў канстытуцыйнага крызісу ў Беларусі. Найперш ён сустрэўся са спікерам Вярхоўнага Савета Сямёнам Шарэцкім, які выказаў свой погляд на сітуацыю ў краіне, настойваючы на кансультацыйным характары прайшоўшага рэферэндуму.

Сямён Шарэцкі расказаў аб меўшых месца парушэннях заканадаўства падчас правядзення рэферэндуму. На пытанне Джанфранка Арагона аб тым, чым АБСЕ можа паспрыяць паляпшэнню палітычнай сітуацыі на Беларусі, дэпутаты Сяргей Калякін і Пётр Краўчанка адказалі: па-першае, дэталёва разабрацца з сітуацыяй тут; па-другое, прыслаць пастаянную місію назіральнікаў за захаваннем правоў чалавека ў Беларусі.

У наступным месяцы адбудзецца самміт краін — удзельніц АБСЕ ў Лісабоне, і Д. Арагон заявіў, што, хоць пытання аб палітычнай сітуацыі ў Беларусі няма ў парадку дня, яно абавязкова будзе туды ўнесена, і ўвогуле ён раптоўна прыбыў у Беларусь якраз для таго, каб напярэдадні самміта падрыхтаваць для Прэзідэнта АБСЕ і ўдзельнікаў аб'ектыўную інфармацыю.

Таццяна КАЛІНОЎСКАЯ.

РОЗГАЛАС

ПАРТРЭТ БЕЛАРУСА: ДА ЦЯРПЛІВАСЦІ ДАДАЙЦЕ ПАЧУЦЦЁ АБАВЯЗКУ І КАМПЕТЭНТНАСЦЬ

«Высокая палітычная актыўнасць грамадзян рэспублікі падчас рэферэндуму тлумачыцца пачуццём адказнасці за лёс дзяржавы і кампетэнтнасцю», — заявіў на прэс канферэнцыі намеснік дырэктара Беларускага інстытута інфармацыі і прагнозу Васіль Храмаў.

Разам з тым палітолаг адзначыў, што адмоўны адказ па двух апошніх пытаннях, вынесеных на рэферэндум (аб прамых выбарах мясцовых кіраўнікоў і фінансаванні органаў улады галосна і толькі з дзяржаўнага бюджэту) быў нечаканым. Папярэдняе сацыялагічнае апытанне ў верасні-кастрычніку сведчыла, што большасць насельніцтва прагаласуе станоўча. Спадар Храмаў назваў гэтую сітуацыю цікавай і выказаў меркаванне, што большасць прадстаўнікоў старэйшага пакалення не разабралася ў пытаннях. Васіль Алегавіч запэўніў, што гэты феномен будзе разгледжаны, як, магчыма, будзе праведзена і даследаванне па пытанню ведання выбаршчыкамі новай Канстытуцыі.

Спадар Храмаў паведаміў, што рост палітычнай актыўнасці насельніцтва Беларусі за перыяд з мая 1995 года, калі адбыўся першы рэферэндум, па лістапад гэтага года склаў 20 працэнтаў. Самы высокі рост зарэгістраваны на Магілёўшчыне, самы нізкі — у Мінскай вобласці. Па прагнозу інстытута напярэдадні рэферэндуму, за праект Канстытуцыі, прапанаваны Прэзідэнтам, павінна было прагаласаваць 43,2 працэнта выбаршчыкаў. Аднак праект падтрымалі 67 працэнтаў грамадзян. Васіль Алегавіч патлумачыў, што значная колькасць тых, хто ў верасні-кастрычніку займаў нейтральную пазіцыю, выказаліся на карысць праекта, прапанаванага Прэзідэнтам.

Падводзячы вынік, намеснік інстытута інфармацыі і прагнозу сказаў, што новая Канстытуцыя стварыла прадпасылкі для ўсталявання ў краіне моцнай выканаўчай улады. Што датычыцца рэферэндуму, то гэта такі інстытут дэмакратыі, які мы ў значнай ступені ўжо асвоілі, хаця ён яшчэ патрабуе дапрацоўкі.

Жанна КАТЛЯРОВА.

МАРЫЯ ЗАХАРЭВІЧ УЗНАГАРОДЖАНА ГАНАРОВАЙ ГРАМАТАЙ КАБІНЕТА МІНІСТРАЎ

Кабінет Міністраў прыняў пастанову аб узнагароджанні Ганаровай граматай актрысы Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы народнай артысткі Беларусі Марыі Захарэвіч. Гэтай узнагароды яна ўдастоена за вялікі ўклад у развіццё беларускага тэатральнага мастацтва і ў сувязі з 60-годдзем з дня нараджэння.

БЕЛТА.

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

ЗША НЕ ЗБІРАЮЦЦА ІСЦІ НА КАМПРАМІС

ЗША не падтрымаюць кампрамісны варыянт шэрага еўрапейскіх краін, якія прапануюць прадоўжыць яшчэ прынамсі на год паўнамоцтвы генеральнага сакратара ААН Бутраса Галі. Як заявіў сакратар Дзярждэпартамента Бернс, Галі адхіліў падобную прапанову яшчэ мінулай вясной, калі яе яму зрабіў дзяржсакратар Крыстафер. Не прадэманстраваў гатоўнасці прыняць гэту прапанову спадар Б. Галі і сёння. Бернс выказаў спадзяванне, што кандыдатуру на гэту высокую пасаду ўдасца знайсці да 31 снежня — тэрміну заканчэння паўнамоцтваў Бутраса Галі.

Краіны — удзельніцы ААН, за выключэннем Злучаных Штатаў, высока ацэньваюць дзейнасць Бутраса Галі як генеральнага сакратара гэтай міжнароднай арганізацыі, і хацелі б бачыць яго на гэтай ключавой пасадзе яшчэ адзін тэрмін. ЗША, якія з'яўляюцца пастаянным членам ААН і маюць права вета, прытрымліваюцца іншага пункту гледжання. Прапанова шэрага еўрапейскіх краін кампраміснага варыянта Вашынгтону была ці не апошняй спробай пакінуць на пасадзе генеральнага сакратара Бутраса Галі.

ГЕНЕРАЛ МЛАДЗІЧ НАРЭШЦЕ ПАЙШОЎ У АДСТАЎКУ,

Апальны генерал Младзіч падаў у адстаўку і на гэты раз, відаць, канчаткова. У ноч на чацвер адбылося пасяджэнне калегіі Галоўнага штаба Узброеных Сіл Сербскай Рэспублікі, у ходзе якога Младзіч перадаў паўнамоцтвы галоўнакамандуючага свайму паплечніку і намесніку генерал-палкоўніку Мелаванавічу. У заяве, распаўсюджанай Галоўным штабам, гаворыцца, што гэта рашэнне прынята з улікам становішча ў свеце і самой Сербскай Рэспублікі.

Нагадаем, што генерала Ратка Младзіча абвінавачваюць у ваенных злачынствах. У сувязі з гэтым тры тыдні таму прэзідэнт Баснійска-Сербскай Рэспублікі Беляна Плаўшчы зняла яго з пасады галоўнакамандуючага, аднак рэальна ён пакінуў гэтую пасаду толькі ўчора.

КІТАЙСКІ ЮАНЬ СТАЎ КАНВЕРСОЎНЫМ

З 1 снежня кітайскі юань становіцца часткова канверсоўным, абвясціў Кітайскі народны банк. З 1 снежня здымаюцца абмежаванні, што датычацца абмену юаневых сум, якія знаходзяцца на бягучых рахунках, на СКВ. У цыркуляры, які распаўсюдзіў банк, гаворыцца, што прыватныя асобы КНР не могуць свабодна набываць або прадаваць валюту, а таксама не могуць ажыццяўляць здзелкі ў замежнай валюце.

ІЛ-76 РАЗБІЎСЯ АДРАЗУ ПАСЛЯ ЎЗЛЁТУ

У Сібіры хутка пасля вылету з аэрапорта горада Абакан разбіўся расійскі ваенна-транспартны самалёт Іл-76. На яго борце знаходзіліся 10 членаў экіпажа і 13 цывільных пасажыраў. Па некаторых паведамленнях, выратавальнікі знайшлі рэшткі самалёта, запісвальнае ўстройства і некалькі целаў загінуўшых. Прычына катастрофы стане вядома толькі пасля расшыфроўкі інфармацыі «чорных скрынак», якімі зараз займаюцца адпаведныя службы.

Паводле паведмленняў радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», «Радыё Расіі» і «Радыё-РОКС».

СПОРТ-ЭКСПРЭС

БЕЛАРУСКІЯ ГАНДБАЛІСТЫ РАЗВІТАЛІСЯ З МАРАЙ АБ ЯПОНІІ

Пазаўчора ў сталічным манежы спорту ва Уруччы беларуская зборная па гандболу развіталася з апошнімі марамі аб чэмпіянаце свету, які ў будучым годзе пройдзе ў японскім горадзе Кумамота.

Падначаленыя Спартака Міранавіча праводзілі перадапошні матч кваліфікацыйнага турніру. Сапернікамі нашых майстроў ручнога мяча была каманда Чэхіі, якая лічылася фаварытам групы і да матча з беларусамі ішла на першым месцы. Астатнія дзве зборныя — Ізраіля і Галандыі ўжо даўно выбылі з ліку прэтэндэнтаў на адзіную пуцёўку на чэмпіянат свету. Беларусам дома неабходна было выйграць і не прайграць на выездзе. Здаецца, першая частка «задачы-максімум» была ім па сілах. На зыходзе паловы сустрэчы нашы выйгравалі ўжо 4 мячы. Развіць бы гэты поспех! Аднак у другім тайме балельшчыкаў чакала расчараванне. Гульня ў нашых разладзілася, што чэхі хутка адчулі, і перавага імгнення растала, як першы снег. Госці ўзялі ініцыятыву ў свае рукі і ўпэўнена давялі матч да перамогі — 25:20. Гэты лік засведчыў, што чэшская зборная стала восьмым фіналістам будучага сусветнага першынства, а Беларусі, відаць, прыйдзецца забыць, што яшчэ некалькі гадоў таму ў яе былі добрыя традыцыі ў гандболе. Ходзяць чуткі, што галоўны трэнер краіны і мінскага СКА Спартак Міранавіч хоча паспрабаваць свае сілы ў Германіі.

Матч паміж зборнымі Ізраіля і Галандыі завяршыўся з лікам 28:17 на карысць першых.

Турнірная табліца ў групе № 3

	Г	В	Н	П	М	А
1. Чэхія	5	5	0	0	134-100	10
2. Беларусь	**5**	**3**	**0**	**2**	**138-112**	**6**
3. Ізраіль	5	2	0	3	116-129	4
4. Галандыя	5	0	0	5	97—144	0

Заключныя матчы кваліфікацыйнага турніру ў групе № 3 пройдуць 1 снежня. Сустракаюцца: Галандыя—Ізраіль, Чэхія—Беларусь. Сустрэчы будуць насіць чыста пратакольны характар, бо практычна ніякіх змен здарыцца не можа. Хіба што беларусы ўступяць другую пазіцыю ізраільцянам.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

У СТАЛІЦЫ БЕЛАРУСІ ПРОЙДЗЕ ПЕРШЫ ФЕСТЫВАЛЬ АЙКІДО

Чарговы прыемны сюрпрыз чакае сталічных аматараў усходніх адзінаборстваў у бліжэйшыя выхадныя. З 29 лістапада па 1 снежня ў Мінску пройдзе першы беларускі фестываль айкідо.

Арганізатарамі мерапрыемства выступілі Беларуская федэрацыя айкідо і Беларускі саюз моладзі. У фестывалі возьмуць удзел больш за сто спартсменаў з буйнейшых клубаў айкідо Мінска, Гродна, Магілёва, Гомеля, Брэста і Бабруйска. У яго рамках на базе спарткомплексу Белдзяржуніверсітэта інфарматыкі і радыёэлектронікі пройдзе таксама вучэбна-трэніровачны семінар для інструктараў гэтага віду ўсходніх адзінаборстваў.

Максім ЗАРУЦКІ.

«НЕ ПУШЧАЦЬ!», — САМІ САБЕ КАЖУЦЬ ІГРАКІ

У чарговым матчы адборачнага турніру чэмпіянату Еўропы па баскетболу зборная Беларусі прымала ў Мінску каманду Грэцыі.

Грэкі, разлзлаваныя за сенсацыйнае паражэнне ад беларусаў год назад у Афінах — 77:82, прыехалі толькі з адным намерам — выйграць. Зрэшты, не трэба было лічыцца вялікім празорцам, каб здагадацца, што так яно і будзе. Грэчаская зборная, стабільна «ўпакаваная» моцнымі ігракамі «Панацінайкаса», ПАОКа, «Алімпіякаса», не ішла ні ў якое параўнанне з другасортным саставам беларусаў. Мала таго, што лепшы ігрок Валерый Дайнека з'ехаў у Расію, дык і іншыя падаліся за мяжу. Праўда, грамадзянства, як Валера, не мянялі, аднак далі добры пажытак для роздуму. Мяркуйце самі. Капітан каманды Ігар Грышчук, які гуляе за польскі клуб «Нобілес», у інтэрв'ю спартыўнай газеце «Прэсс-бол» заявіў, што ён і яго аднаклубнік Сяргей Жалудок не змогуць прыехаць на сустрэчу, «бо асцерагаюцца ўвядзення ваеннага становішча ў Беларусі». І далей: «Ніхто не выключае, што заўтра перакрыюць мяжу, таму клуб катэгарычна супраць нашага прыезду ў Мінск». Яшчэ адзін беларускі баскетбаліст Зыскуноў, які выступае ў Амерыцы, пайшоў яшчэ далей — хоць білеты яму былі куплены, а клуб даў згоду на ад'езд, хлопец сам спаслаўся на нестабільную палітычную сітуацыю ў рэспубліцы і адмовіўся ехаць. У такіх выпадках кажуць: не дрэнна было б і меру ведаць. У рэшце рэшт, той жа Зыскуноў не ў Амерыцы нарадзіўся, хоць жыць яму можа там і лепш. Маглі б баскетбалісты проста па-мужчынску сказаць: «За каманду гуляць не хачу».

Адным словам, тое, што «наскрэблі» трэнеры на гульню з грэкамі, было толькі ценем той зборнай, што год назад нарабіла спалоху ў Афінах. Гульня ішла ў «адну касу», і ў выніку беларусы прайгралі — 55:79 (21:37). Пра пуцёўку на фінал еўрапейскага чэмпіянату нам застаецца толькі марыць.

Алесь СІВЫ.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

Амерыканскі медык Антоні Пігнатара заўсёды прымярае да чэрапа аблыселага пацыента новы тып парыка. Яго каркас моцна прымацоўваецца да ўжыўленых у скуру галавы крапежных прыстасаванняў. Такі парык пры неабходнасці лёгка зняць, але трымаецца ён моцна. Сам Пігнатара, які даўно страціў свае валасы, чатыры гады назад на сабе выпрабаваў новы метад барацьбы з аблысеннем і зараз носіць прыгожую прычоску.

Асышыэйтэд Прэс.

Жыхар індыйскага горада Джайпур Рам Сінг Чадуан знакаміты на ўвесь свой родны штат Раджастхан: ён з'яўляецца ўладальнікам самых доўгіх вусоў у акрузе: 1 метр 95 сантыметраў. Чадуан марыць адгадаваць самыя доўгія вусы ў свеце і трапіць у Кнігу рэкордаў Гінеса. Аднак для гэтага прэтэндэнту на рэкорд трэба будзе яшчэ нямала папрацаваць: вусы яго канкурэнта з індыйскага штата Утар-Прадэш Рам Чандра Цевары адгадаваў ужо да 2 метраў 10 сантыметраў.

ІТАР-ТАСС.

Пагром учынілі ва ўпраўленні пенсіённага забеспячэння Троіцка 70 маладых жанчын, якія доўга не атрымлівалі дапамогу на дзяцей. Прадстаўніцы слабага полу зламалі дзверы, разбілі сцяну, парвалі шпалеры, вывелі са строю сігналізацыю. Работнікі ўстановы выклікалі на дапамогу нарад супрацоўнікаў міліцыі. Аднак заспакоіць іх удалося толькі пасля таго, як ім выплацілі грошы, якія былі прызначаны для супрацоўнікаў мясцовага ЖЭУ.

ЕАН.

ЗАКІДАЕМ ШАПКАМІ АМЕРЫКАНСКІХ І РАСІЙСКІХ САЛДАТ

Першыя дзве тысячы зімовых галаўных убораў для амерыканскай арміі пашыла і адправіла Бабруйская футравая фабрыка.

Выраблены яны поўнасцю з беларускіх матэрыялаў па тыпу нашых салдацкіх шапак-вушанак. Такія цёплыя і практычныя галаўныя ўборы спадабаліся амерыканцам. Фірма ЗША, якая зрабіла гэты заказ, паабяцала паўтарыць яго і ў студзені. Пашылі бабруйчане пяць тысяч салдацкіх шапак і для расійскай арміі.

Значны заказ паступіў таксама і ад ведамстваў беларускай арміі, унутраных і пагранічных войскаў. Для калектыву прадпрыемства, якое пакуль што працуе не на поўную магутнасць, гэта істотная магчымасць для павелічэння вытворчасці і папраўкі свайго эканамічнага становішча. Тым больш што амерыканцы і расіяне свае заказы аплачваюць загадзя.

Дапамог фабрыцы і Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка. Ён распарадзіўся выдзеліць буйную суму крэдыту на сезонную закупку айчыннай сыравіны для вырабу футравых вырабаў.

Мікалай НАЗАРОВІЧ, БЕЛТА.

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск –	8.01	15.55	7.54
Віцебск –	7.58	15.38	7.40
Магілёў –	7.50	15.44	7.54
Гомель –	7.42	15.48	8.06
Гродна –	8.17	16.11	7.54
Брэст –	8.08	16.20	8.12

МЕСЯЦ
Поўня
25 лістапада

ІМЯНІНЫ
Пр. Гурыя, Самона, Авіва, Дзімітрыя.
К. Стэфана, Здзіслава.

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы захаваецца воблачнае надвор'е, часам ападкі, месцамі туман, слабы галалёд. Тэмпература паветра ў Гродне — 0—2, Мінску, Брэсце — 1—3, Віцебску — 2—4, Магілёве — 3—5, Гомелі — 4—6 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак часам ападкі, месцамі галалёд, уначы і раніцай на дарогах галалёдзіца. Тэмпература 30-га ўначы — мінус 4 — плюс 1, удзень — мінус 1 — плюс 4; 1 снежня ўначы — мінус 2 — плюс 3, удзень — 1—6 градусаў цяпла.

КРЫТЫЧНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ Ў СНЕЖНІ 1996 ГОДА

2, панядзелак (10.00—11.00), 5, чацвер (10.00—12.00), 11, серада (7.00—8.00), 15, нядзеля (9.00—12.00), 20, пятніца (11.00—12.00), 23, панядзелак (19.00—21.00), 27, пятніца (7.00—8.00).

Танней, чым у дзяржаўным гандлі, не даражэй, чым у прыватніка

Такім правілам кіруюцца ў адкрытым акцыянерным таварыстве «Белгаспгандаль»

Адкрытае акцыянернае таварыства «Белгаспгандаль» створана на пачатку мінулага года на месцы ранейшага арэнднага прадпрыемства «Мінская абласная база «Гаспгандаль», якое ў сваю чаргу з'явілася пасля пераўтварэння ўжо проста Мінскай абласной базы па аптоваму гандлю гаспадарчымі таварамі. Дзейнасць АТ «Белгаспгандаль», вядома ж, звязана з фарміраваннем таварнага рынку. Пераважна аптовага. Паказальна, што ва ўмовах цяперашняга свабоднага выбару гандлёвых партнёраў у АТ «Белгаспгандаль» едуць па тавар з усіх куткоў Беларусі, хоць таварыства па-ранейшаму пераважна зарыентавана на Мінскі рэгіён.

Варта нагадаць: у свой час, адносна недалёкі, калі замест тавараў у наяўнасці былі скрозь іх дэфіцыт і татальнае размеркаванне, само слова «база», з якой і пачалося АТ, мела негатыўнае гучанне, менавіта на базы спісвалі ўсе грахі. Народ верыў: на базах, якія і размяркоўвалі, ёсць усё, але ўвесь дэфіцыт ідзе сваім людзям. На базы насылаліся частыя праверкі, іх увогуле прапаноўвалі ліквідаваць — як лішняе прамежкавае звяно паміж вытворцам тавараў і пакупніком...

Аднак, выходзіць, усё ж патрэбна гэта «непатрэбнае» звяно?

Такое пытанне і было зададзена на пачатку гутаркі генеральнаму дырэктару АТ «Белгаспгандаль» Анатолю Сямёнавічу ПРЫГОДСКАМУ.

— ТАК, для ўсёй сістэмы рознічнага гандлю — як для дробных гандлёвых кропак, так і для даволі буйных магазінаў — гэта вельмі зручнае звяно, — зазначыў Анатоль Сямёнавіч. — Час даказаў: без аптовага гандлю, які гарачыя галовы гатовы былі знішчыць зусім, ніяк не абысціся. Ну, скажам, запалкі, мыла, іншая дробязь павінны быць у кожным магазіне. Няўжо прадстаўнікі 2-3 тысяч магазінаў павінны ехаць на Барысаўскую запалкавую фабрыку кожны па сваю скрынку? А па цвікі — у Рэчыцу, і зноў кожны па сваю скрынку?..

Ад опта нідзе не адмаўляліся. Ён фарміруе асартымент, выступае найбольш буйным заказчыкам перад прадпрыемствамі — вытворцамі тавараў, прадстаўляе перад імі пакупніка. Іншая справа, што раней гэтыя функцыі выяўляліся больш выпадкова, хутчэй, усё зводзілася да знакамітага размеркавання. Дакладней, наадварот — якраз ад размеркавання ўсё і ішло. Каб было інакш, належала менавіта гандляваць, будаваць усю дзейнасць не на размеркавальных, а на таварна-грашовых адносінах. Ну вось, напрыклад, праз ранейшую Мінскую абласную базу аптовага гандлю гаспадарчымі таварамі ішло размеркаванне халадзільнікаў «Атланта». Ёй даводзіўся пэўны ліміт, потым ужо база дзяліла вызначаны ліміт паміж іншымі базамі і найбольш буйнымі магазінамі, выдавала адпаведныя нарады на завод, каб у выніку кожны ўлічаны ў гэтым спісе мог паехаць туды і атрымаць свой халадзільнік. Усё было распісана загадзя. Тавар рухаўся сам па сабе, грошы, сумы гандлёвага абароту, які, тым не менш, даводзіўся і за што трэба было трымаць справаздачу (хоць ва ўмовах размеркавання гэта зусім нелагічна), — самі па сабе; усякая гандлёвая ініцыятыва, можна лічыць, была выключана. Такая сістэма, па сутнасці, адвучвала ўласна гандляваць, вывучаць попыт і г. д.

Опт у новай якасці (ва ўсякім разе, гэта датычыць нашага АТ) вымушаны дзейнічаць на свае страх і рызыку. Тут ужо ўступае ў сілу правіла: як купіў (ці што купіў), так і прадаў.

— Нармальнае правіла. З пункту гледжання канчатковага спажыўца, г. зн. таго ж пакупніка. Але з яго ж вынікае, што вы, асабліва ў сваёй новай якасці, — пасрэднікі. А ў нас да пасрэдніцтва не надта прыхільныя...

— Зразумеў. Можаце меркаваць самі, якія мы хцівыя. Наша сярэдняя аптовая нацэнка на тавар — 14 працэнтаў (мінімальная, на асобныя тавары штодзённага попыту — 10). Пры гэтым будзем мець на ўвазе: дазволеная максімальная нацэнка на опт у рэспубліцы, у тым ліку падсумаваная, г. зн. калі пэўны тавар прайшоў праз рукі некалькіх аптавікоў, — 25 працэнтаў. Такім чынам, нас, думаю, можна аднесці, скажам так, да цывілізаваных пасрэднікаў (хоць, між іншым, «нецывілізаваныя» з'яўляюцца ад іх жа агульнага недахвату, г. зн. недахвату канкурэнцыі паміж імі...). Увогуле ж мы на праўленні свайго таварыства ўжо адразу вырашылі: нацэнкай не злоўжываць. З тым, каб добра замацавацца на рынку, і не на дзень, не на два. З тым, каб заўсёды мець шырокае кола сваіх пастаянных кліентаў, партнёраў, якія заўжды гатовы нам плаціць. Найгоршая мэта пасрэдніцтва — схапіць і пайсці. У статуце нашага таварыства таксама запісана, што асноўнай мэтай яго дзейнасці з'яўляецца атрыманне прыбытку. Але ж прыбытак можна нарошчваць і за кошт расшырэння гандлёвага абароту, што мы і робім, за кошт задзейнічання іншых паслуг, скарачэння выдаткаў...

Так, нават пры росце і аб'ёмаў, і інфляцыі выдаткі ў нас, як правіла, пастаянныя. Словам, нашай нацэнкі, разам з іншымі даходамі, хапае і на пакрыццё выдаткаў, і на ўсе падатковыя выплаты, і на фарміраванне ўласных абаротных сродкаў, і на адлічэнні на дывідэнды акцыянерам, якія, дарэчы, робяцца штоквартальна. Разам з тым, яшчэ раз падкрэслю, пры адносна невялікіх нацэнках мы маем галоўнае: перспектыву доўгатэрміновага супрацоўніцтва з нашымі аптовымі пакупнікамі.

— Анатоль Сямёнавіч, ці могуць вашы аптовыя пакупнікі пра вас сказаць так, як нямала хто казаў раней: на базе ёсць усё...

— Так. Ці лепш сказаць наступным чынам: амаль заўсёды. Справа ў тым, што апошнім часам асобныя тавары зноў пачала добра купляць у нашых заводаў Расія: гэта халадзільнікі, кнопачныя замкі Мінскага завода аўтаматычных ліній, газавыя пліты, электралямпачкі. Прычым там аналагічная прадукцыя працэнтаў на 30 даражэй... Вядома, заводам патрэбна валюта, адпаведна — цяжэй узяць у іх гэты тавар нам.

Дарэчы, амаль заўсёды ёсць усё не толькі «на базе», але і ў трох нашых магазінах рознічнага гандлю, для аднаго з якіх мы знайшлі месца тут жа, у адміністрацыйным памяшканні, а два іншыя знаходзяцца ў Вілейцы і Жодзіне на арандуемых намі плошчах. (На гэтых плошчах раней размяшчаліся мясцовыя магазіны, але яны былі стратныя.) Добра ці дрэнна гандлюем у розніцу, можаце меркаваць самі: напрыклад, за кастрычнік усе тры магазіны разам нагандлявалі больш чым на 4 мільярды рублёў. З улікам таго, што ў гэтых магазінах працуюць 45 чалавек, на аднаго чалавека прыпадае па 90 мільёнаў. Гэта высокі паказчык, думаю, што падобны не супраць былі б мець многія магазіны. Між іншым, мы не думаем абмяжоўвацца толькі гэтымі трыма фірменнымі магазінамі і гатовы разгледзець адпаведныя прапановы па адкрыццю іх як у Мінску, так і ў іншых гарадах Мінскай вобласці.

Усе магазіны, вядома ж, гандлююць гаспадарчымі таварамі, у адпаведнасці з нашым аптовым профілем. У іх асартымент уваходзіць практычна ўсё, што патрэбна ці можа спатрэбіцца ў гаспадарцы — ад цвікоў да халадзільнікаў.

— Сённяшняга пакупніка ўсім гэтым наборам, напэўна, нельга здзівіць. Усё гэта ёсць і ў іншых магазінах.

— Затое адрозная наша цана. Мы арыентуемся на масавага пакупніка, а не на элітнага, маем на ўвазе, што нашы людзі, на жаль, вядома, не такія ўжо багатыя і, вызначаючы цану, зыходзім з наступнага правіла: танней, чым у дзяржаўным гандлі, не даражэй, чым у прыватніка. Карацей, не захапляемся той жа нацэнкай. Скажам, калі ў многіх іншых магазінах нацэнка на мінскія халадзільнікі даходзіць да 20 працэнтаў, то ў нас яна складае толькі 10 працэнтаў. Калі мець на ўвазе цяперашнія заводскія цэны на халадзільнікі — па 3-4 мільёны рублёў, можна прыкінуць, колькі чалавек выйграе, купляючы ў нас.

Увогуле, закупляючы тавар, мы маем справу выключна з айчыннымі прадпрыемствамі, набываем яго за мяжой, калі няма аналагічнага ў нас. Большасць нашых тавараў гаспадарчага прызначэння не ўступае ці мала ўступае замежным, яны, як правіла, таннейшыя. А калі, напрыклад, браць мэблю, якой мы таксама актыўна гандлюем як оптам, так і ў розніцу, то наша мэбля — айчынных прадпрыемстваў, акрамя таго што таннейшая, дык яшчэ і больш падыходзіць для нашых не надта прасторных кватэр.

Да ўсяго ж, маючы справу з імпартам, можна нечакана прагарэць. Так аднойчы здарылася і з намі: закупілі нямецкі лінолеум, але пакуль гандлявалі ім, долар рэзка пайшоў уверх. У выніку замест чакаемага прыбытку давялося падлічваць страты. Мяркую, што для тых, хто гандлюе імпартам, цяперашняя сітуацыя таксама пагражае непрыемнасцямі. Асабліва гэта датычыць аптавікоў, якія маюць 25-працэнтнае абмежаванне ў нацэнцы і могуць маніпуляваць толькі ў гэтых рамках.

— Як вы адносіцеся да сваіх шматлікіх цяпер канкурэнтаў?

— Нармальна, яны вымушаюць быць у форме. У нас пастаянна адчынены пакоі з узорамі новай прадукцыі, там пастаянна знаходзяцца таваразнаўцы, якія могуць даць любую кансультацыю. Пры заключэнні дагавораў мы дастаўляем тавар сваім гандлёвым партнёрам на працягу 2-3 дзён (раней гэты тэрмін мог расцягнуцца да 10—15 дзён), з мэтай хуткага абслугоўвання іх набылі і выкарыстоўваем свой аўтатранспарт. Тут жа дарэчы будзе сказаць, што сярэдняя абарачальнасць тавару ў нас — прыкладна 18 дзён (раней — каля 40). А яшчэ нельга забываць, што мы нясём поўную адказнасць за тавар адносна яго якасці і гарантыйных тэрмінаў службы.

Нядаўна нашы спецыялісты нядрэнна папрацавалі на кірмашы, які праходзіў у Мінску, склалі партфель заказаў прамысловым прадпрыемствам на наступны год. Але на гэтым работа па фарміраванню партфеля не завершана. Праз тыдзень будзем праводзіць свой кірмаш, на які запросім нашых гандлёвых партнёраў, пасля чаго вызначымся з партфелем больш дакладна.

Нашы партнёры, і не толькі яны, могуць скарыстоўваць за прымальную плату нашы добра абсталяваныя, аснашчаныя ўсімі неабходнымі пагрузачна-разгрузачнымі механізмамі, а таксама надзейна ахоўваемыя складскія памяшканні — як у нас на асноўнай базе па вуліцы Платонава, так і на філіяле побач з ЦЭЦ-4. У нас таксама арганізаваны мытныя дагляд і афармленне тавараў, дэкляраванне, іх захоўванне на спецыяльных складах у мытным рэжыме. Далей будзем развіваць свой рознічны гандаль. З гэтай мэтай рэканструюем адміністрацыйны будынак, каб атрымаць пад сваю фірменную розніцу большыя плошчы.

— У вас пачуў наступнае: вы гатовы ўзяць назад ад сваіх гандлёвых партнёраў цяжкарэалізуемы тавар, адпаведна — з вяртаннем ім выкладзеных за гэты тавар сродкаў. Выходзіць, сабе ж ва ўрон?

— Я ўжо казаў наконт таго, што мы хочам мець пастаянную крыніцу даходаў, а гэта значыць трэба мець пастаянных партнёраў, трывалыя сувязі з імі. І ў дадзеным выпадку лепш ужо страціць выручку ад тавару, чым партнёра, які мог бы палічыць, што яму нейкі тавар, груба кажучы, «сплавілі». Імідж даражэй каштуе.

— Як вы будуеце плацежныя адносіны з вашымі партнёрамі?

— З нашымі пастаяннымі партнёрамі — як прадаўцамі, так і пакупнікамі — мы працуем (г. зн. купляем або прадаём тавар) з умовай таго, што ён будзе аплачаны на працягу 20 дзён, словам, прадастаўляем адзін аднаму гэткі кароткатэрміновы таварны крэдыт. Але калі «Белгаспгандль» аплачвае рахункі сваіх пастаўшчыкоў без затрымкі, то ўжо нашы пакупнікі (асобныя), на жаль, не такія дысцыплінаваныя. Напрыклад, на сярэдзіну мінулага месяца меў амаль гадавую запазычанасць на 147 мільёнаў рублёў ваенгандаль № 195 з Мар'інай Горкі, на 42 мільёны — мінскае арэнднае гандлёвае прадпрыемства «Колтавос» і г. д. Усяго ж пратэрмінаванай запазычанасці па нашых рахунках, г. зн. грошай, якія не паступілі да нас, налічваецца на суму каля 700 мільёнаў рублёў. Грошы даводзіцца спаганяць нават праз суд. А, напрыклад, з гандлёвым домам «Надзея» ў Салігорску, які завінаваціўся нам 240 мільёнаў, разыходзіліся праз апісанне яго маёмасці. Шчыра кажучы, не хапае нашай эканоміцы працэсу банкруцтваў. Іншыя гаспадарчыя магазіны маюць па 500—600 мільёнаў рублёў страт і нічога — працуюць...

— Мне расказалі ў вас: сёлета вас папрасілі паўдзельнічаць у выездзе нашых вытворцаў са сваёй прадукцыяй у Калінінград. Вы завезлі туды прадукцыі на 47 мільёнаў расійскіх, прайшло некалькі месяцаў — атрымалі 8 мільёнаў. Расійскіх жа. Падобныя просьбы часта бываюць?

— Зрэдку. Але зразумеў сэнс гэтага пытання... Дарэчы, мы гатовы гандляваць і з тымі або іншымі рэгіёнамі Расіі — галоўнае, каб плацілі своечасова. Хоць і калінінградскія грошы не лічу страчанымі.

— Сёй-той, чытаючы гэты матэрыял, можа прыгадаць нашумелую гісторыю, якая каля 10 гадоў назад здарылася з ранейшым дырэктарам Мінскай абласной базы па гандлю гаспадарчымі таварамі...

— З пункту гледжання сённяшніх эканамічных адносінаў яна ніяк не цягне на крымінал.

Як вядома, з гэтага зрабілі «справу», дырэктару далі тэрмін і накіравалі на «будоўлі народнай гаспадаркі»... Наколькі мне вядома, ён цяпер зняў з сябе абвінавачанне.

— І апошняе пытанне: кажуць, акцыі вашага акцыянернага таварыства, якія выстаўляліся ў ашчадных банках, былі рэалізаваны за некалькі дзён.

— Так, яны не затрымаліся, і, вядома ж, для нас гэта прыемна. Гэта, дарэчы, лішні раз даказвае памылковасць пагляда ў адносна быццам бы непатрэбнасці аптовага звяна. Нашы цяперашнія акцыянеры зрабілі зусім іншую выснову, і, упэўнены, яны не памыліліся. Увогуле нашы акцыі размеркаваліся наступным чынам: 29 працэнтаў засталося ў дзяржавы, а 71 працэнт дастаўся фізічным асобам, у значнай частцы работнікам нашага ж калектыву. Дарэчы, паказальны такі факт: калі на пачатку сёй-той з калектыву збываў свае акцыі, то цяпер, наадварот, шукаюць, каб купіць. Я ўжо казаў, што мы выплачваем дывідэнды штоквартальна, на іх ідзе 10 працэнтаў прыбытку. У выніку сёлета за 9 месяцаў на акцыі выплачана 410 мільёнаў рублёў, або кожны атрымаў на акцыю больш чым па 5 тысяч. Пры гэтым варта мець на ўвазе: нямала хто ў нас мае па 200 і больш акцый.

— Дзякуй за гутарку.

АПТОВЫ АБАРОТ ААТ «Белгаспгандаль» за 10 месяцаў склаў каля 128 мільярдаў рублёў і ўзрос у параўнанні з адпаведным перыядам мінулага года на 67,6 працэнта.

ЧЫСТЫ ПРЫБЫТАК ААТ — больш як 4,5 мільярда рублёў.

РЭНТАБЕЛЬНАСЦЬ — 5,7 працэнта (у сярэднім па гандлю рэспублікі — каля 2).

СЯРЭДНЯМЕСЯЧНАЯ ЗАРПЛАТА за 10 месяцаў на аднаго работніка склала больш як 2.100.000 рублёў.

Адкрытае акцыянернае таварыства «Белгаспгандаль»:

- **любы тавар гаспадарчага прызначэння як оптам, так і ў розніцу па безнаяўнаму і за наяўны разлік;**
- **самы вялікі выбар гаспадарчых тавараў, прадукцыі бытавой хіміі, мэблі;**
- **самыя нізкія цэны.**

Нават выпадковыя пакупнікі становяцца пастаяннымі кліентамі ААТ «Белгаспгандаль».

Тры фірменныя магазіны «Гаспадарчыя дробязі»:

- **г. Мінск, вул. Платонава, 34, тэл. (8-017)-2-32-50-53;**
- **г. Вілейка, вул. Валынца, 26, тэл. (8-271)-5-54-11;**
- **г. Жодзіна, вул. Сыракваша, 3, тэл. (8-275) 3-44-53; 3-26-68.**

ААТ «Белгаспгандаль» аказвае паслугі па адказнаму і мытнаму захоўванню тавараў з ажыццяўленнем пагрузачна-разгрузачных работ на складах па адрасах:

- **г. Мінск, вул. Платонава, 34, тэл. 2-34-31-22;**
- **Мінскі раён, п/а Азярцо, раён ТЭЦ-4, філіял, тэл. 2-97-64-35.**

Адкрыты мытныя пасты, дзе арганізавана адпаведнае афармленне грузаў:

- **Пункт мытнага афармлення «Мінск-Гаспгандаль», г. Мінск, вул. Платонава, 34, тэл. 2-32-31-13; дэкляраванне грузаў: 2-32-31-71.**
- **Пункт мытнага афармлення «Азярцо-Белгаспгандаль», Мінскі раён, п/а «Азярцо», тэл. 2-97-64-70; дэкляраванне: 2-97-64-36.**

НА ЗДЫМКАХ:

1. *У магазіне ААТ «Белгаспгандаль» у Жодзіна.*
2. *Таваразнаўцы-рэалізатары Тамара АЛІШЭЎСКАЯ, Тамара БАРЫСЕНКА, Яўгенія КАТЛЯРОВА, Вольга КІСЕЛЬ (эканаміст), Валянціна ЧАРНЯЎСКАЯ ў пакоі, у якім выстаўлены ўзоры новай прадукцыі.*
3. *Магазіны ААТ «Белгаспгандаль» прыцягваюць пакупнікоў не толькі танным разнастайным таварам, але і сваім арыгінальным знешнім выглядам.*
4. *Прыём тавараў на складах ААТ.*

Матэрыялы старонкі падрыхтаваў Іван БАРАНОЎСКІ.
Фота Мікалая АМЕЛЬЧАНКІ.

У ГАСЦЯХ — «ЗОРКА»

Аліса ФРЭЙНДЛІХ:

«Грошы — пясок. Мастацтва — вечнае»

«Службовы раман», «Тры мушкецёры», «Тры мушкецёры праз дваццаць гадоў», «Маскоўскія вечары», «Агонія»... Што аб'ядноўвае гэтыя цудоўныя кінакарціны, якія паглядзела, напэўна, пераважная большасць з вас, паважаныя чытачы? Ва ўсіх гэтых фільмах іграла Аліса Фрэйндліх. Зусім нядаўна актрыса пабывала ў Мінску. Пасля трохгадзіннага выступлення на сцэне сталічнага Дома афіцэраў яна згадзілася на невялікае інтэрв'ю з карэспандэнтам «Звязды».

— Аліса, вы даўно не былі ў Мінску?

— На жаль, зараз я не так часта езджу, як раней. Усё нейкія праблемы. Вось і Мінск. Ведаеце, раней я сабе па-іншаму ўяўляла ваш горад — звычайны шматпавярховы населены пункт. А аказалася, што гэта — цэлая краіна, дзіўная, незвычайная.

— Перад пачаткам выступлення было аб'яўлена, што вы сябе дрэнна адчуваеце сёння?

— Так, занядужала крыху. Мне прапаноўвалі адкласці канцэрт. Аднак я лічу, што ў любым выпадку трэба паважаць людзей, якія прыходзяць на спектаклі. Я такі ж чалавек, як і мой глядач, я яго выдатна разумею і таму была не ў сілах адмовіць. Так што мой сённяшні прыезд і выступленне — гэта абавязак, які я не магла не выканаць.

— Чаму ў вашым сённяшнім выступленні гучалі пераважна творы О. Мандэльштама і М. Цвятаевай?

— Я адчуваю гэтыя вершы, жыву імі. Яны сёння для мяне як глыток свежага паветра ў гэтай удушлівай атмасферы. Гэтыя вершы немагчыма не чытаць. Такая тонкасць! Вось гэта я і хацела данесці гледачам са сцэны. І калі гэта мне ўдалося хоць крыху, лічу, што нездарма прыехала. Галоўная задача любога мастака, акцёра, паэта сёння — унесці свой уклад у тое, каб грамадства не ачарсцвела канчаткова, каб яно жыло душой, пачуццямі, каб думала пра вечныя каштоўнасці...

— Аліса, як стаць добрым акцёрам?

— Трэба старацца. Трэба доўга і ўпарта шукаць тую адзіную дарогу, якая прывядзе да сапраўднага мастацтва. Я таксама вучылася. Мне шанцавала на настаўнікаў, хоць, вядома, былі і цяжкія хвіліны, калі хацелася ўсё кінуць. Сёння кажуць, што ўсё вырашаюць грошы. Толькі не ў мастацтве! Грошы, як той пясок, цякуць праз пальцы. Мастацтва вечнае. Вось дзеля чаго варта жыць. Гэта галоўная мэта майго жыцця.

— Што вы пажадаеце чытачам нашай газеты?

— Радасці, духоўнага развіцця, шчасця!

Гутарыла Вольга РАМАНЮК.

«Чорная быль» і «Зязюля» як напамін аб Апакаліпсісе

У Варшаве выдадзена паэтычная кніга Сяргея Законнікава «Чорны конь Апакаліпсіса». Пад адной вокладкай аб'яднаны добра вядомыя беларускаму чытачу паэмы «Чорная быль» і «Зязюля». Пераклаў іх на польскую мову Чэслаў Сенюх.

«Чорны конь Апакаліпсіса» адзначаны Міжнароднай літаратурнай прэміяй імя Вітольда Гулевіча. У дыпломе, які быў уручаны Сяргею Законнікаву, адзначана, што ўзнагароды (а ўсталявана яна ў гонар паэта і патрыёта, расстралянага фашыстамі ў 1941 годзе) Сяргей Законнікаў удастоены «за чарнобыльскія паэмы, якія ўзнімаюць драматычныя праблемы сучаснасці, і асабісты ўклад у дапамогу ахвярам катастрофы».

Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

Панядзелак, 2 снежня

Беларускае тэлебачанне

Прафілактыка да 17.00

17.15 Тэлебачанне — школе. Мая Радзіма — Беларусь. 4-ы клас. Старажытныя беларускія гарады.
17.35 «На добры лад». Перадача з Віцебска.
17.50 «Пазнай сябе». Псіхалагічна-кансультатыўная праграма. Прамая лінія.
18.20 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
19.20 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
19.55 Рэспубліканскі фестываль «Грай, гармонік».
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.50 Музычны антракт.
22.00 Фільматэка. «Дзікі сабака дзінга». Маст. фільм.
23.35 На атрыманне Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь. Аўтарскі канцэрт кампазітара У. Дамарацкага.
0.35 Навіны.

ГРТ

14.00 Навіны (з сурдаперакладам.
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша». Мультсерыял.
14.45 Марафон-15.
15.00 Зорная гадзіна.
15.40 «Карын і яе сабака». Маладзёжны серыял.
16.05 Джэм.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Угадай мелодыю».
19.00 «Мы». Аўтарская праграма У. Познера.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Прэм'ера фантастычнага дэтэктыва «Багз-2». «Залатая ліхаманка».
21.50 «Сярэбраны шар». Валянцін Гафт. Вядучы — В. Вульф.
22.35 Навіны.
22.45 «Лінія кіно». Фільм Іраклія Квірыкадзе «Плывец».
0.10 Прэс-экспрэс.

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Чараўнік Смарагдавага горада».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара».
10.20—11.20 Ірына Купчанка ў фільме «Жорсткая фантазія».
16.20 Блак-нот.
16.30 Гульня ўсур'ёз.
17.00 Экспавеснік.
17.10 L-клуб.
17.55 Момант ісціны.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Скрытай камерай.
21.00 Надвор'е.
21.05 Дэтэктыў. «На вастрыі нажа». Маст. фільм (Вялікабрытанія).
22.00 Тэлекскоп.
22.30 Эх, дарогі...
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50—0.15 Не спі і глядзі.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.25 Парады садаводам.
13.40 «Два прагныя медзведзяняты». Мультфільм.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял.
15.00 «Цікаўнае сланяня». Мультфільм.
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Міжнародны агляд.
16.10 «Рабінзанада, ці Мой англійскі дзядуля». Маст. фільм (Грузія).
17.20 «Галасы». Тэлефільм.
17.35 Паказвае Ленінградская АТК.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 Спявае Сяргей Захараў.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30 Гістарычныя расследаванні.
23.10—23.50 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Вялікі кавун» (Італія—Францыя).
11.00, 13.00, 15.00 Сёння днём.
12.00 Расійскія універсітэты
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 Кінатэатр юнага гледача. Маст. фільм «Блакітнае дрэва» (Аргенціна—Італія).
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Томі Лі Джонс у фільме «Пярун, які грыміць» (ЗША).
20.45 Доктар Вугал.
21.35 Гадзіна серыяла. «За мяжой магчымага» (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Тэніс апоўначы.

8-ы канал

18.00 Мультфільм «Палёт драконаў».
18.30 Маст. фільм «Руская рулетка».
20.00 Мульт-планета «Том і Джэры».
20.15 Серыял «Слізгаючыя».
21.45 З архіва А. Няўзорава.
22.15 Дэтэктыў «Пяцьдзесят на пяцьдзесят».
23.55 Без каментарыя.

Аўторак, 3 снежня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.45 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Абібок.
8.45 «Гэта мы не праходзілі...» Эканамічная праграма.
9.00 Тэлебачанне — школе. Мая Радзіма — Беларусь. 4-ы клас. Старажытныя беларускія гарады.
9.20 «Адкрытае акно», «Заечыя слёзы». Мультфільмы.
9.50 Цёмны пакой. Бульварная літаратура.
10.20 «Трапічная спёка».
11.20 Тураб'ектыў.
11.50 Бон тон. Тэлечасопіс моды.
12.20—12.50 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.
15.00 Навіны.
15.10 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 8-ы клас. В. Дунін-Марцінкевіч «Ідылія».
15.40 «Вогнік». Мультфільм.
15.50 «Усё пра ўсё». Праграма для дзяцей.
16.15 Студыя «Акно». Наконадні будучыні.
16.55 Інваформум. Да Сусветнага дня інвалідаў.
17.45 Запрашаем на вячоркі. «Заручыны». Фальклорныя калектывы вёсак Альхавік і Адаменкі Лёзненскага раёна.
18.25 «Будзьце здаровы».
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 «Лясны генерал». Відэафільм БТ.
19.35 «Трапічная спёка».
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 М. Карачанцаў і І. Кастaлеўскі ў маст. фільме «Танга на Дварцовай плошчы».
23.20 Закрыццё кінафестывалю «Лістапад-96».
23.40 Матаспорт. Чэмпіянат свету-96 па шасэйна-кальцавых гонках.
0.10 Навіны.

ГРТ

11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Мы і рынак».
11.55 «Гардэмарыны, наперад!» 1-я серыя.
13.10 «Брэйн рынг».
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша».
14.45 «Квар'етэ «Вясёлая кампанія».
14.55 Мульцітролія.
15.10 Чароўны свет, ці Сінема.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 ...Да шаснаццаці і старэйшым.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Угадай мелодыю».
19.00 «Каб памяталі...» Аляксандр Кайданоўскі. Вядучы — Л. Філатаў.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Аляксандр Кайданоўскі ў баевіку «Целаахоўнік».
22.30 Навіны.
22.40 Музычная праграма «50x50».
23.35 Прэс-экспрэс.
23.55 Праграма перадач.

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Чараўнік Смарагдавага горада».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55--10.20 «Санта-Барбара».
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэлленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.15 Пункт апоры.
17.45 Надзвычайны канал.
18.10 Лідэр-прагноз.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Раз у тыдзень.
21.05 Надвор'е.
21.10 Подыум д'АРТ.
21.40 «На кані». Тэлелатарэя.
22.05 «Вандроўнік». Маст. фільм (ЗША).
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
0.05--1.00 Гарачая дзесятка.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.25 Парады садаводам.
13.45 «Веснавыя мелодыі». Мультфільм.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял.
15.00 «Цікаўнае сланяня». Мультфільм.
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
16.10 «Музыка гадзінніка». Тэлефільм.
16.20 «Тэлекампакт». Музычнае шоу.
17.05 «Там, дзе жыве Павуціныч», «Паласатая музыка».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 Храм.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30—23.55 «Сястрычкі Ліберці». Маст. фільм (Расія).

НТБ

9.00 Маст. фільм «Стаяць і не здавацца» (ЗША).
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм.
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Маст. фільм «Цынік, нягоднік, насільнік» (Італія).
20.45 Доктар Вугал.
21.35 Гадзіна серыяла. «За мяжой магчымага» (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Меламанія. «Марлен Дзітрых».

8-ы канал

18.00 Мультфільм «Палёт драконаў».
18.30 Маст. фільм «Сябар маёй сяброўкі».
20.00 Мульт-планета «Том і Джэры».
20.15 Серыял «Слізгаючыя».
21.45 Навукова-папулярны экран.
22.00 Маст. фільм «Цюрага».
23.55 Без каментарыя.

Серада, 4 снежня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.45 «Музычная абойма.» Беларускі хіт-парад.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Тут, пад антычным небам Танаіса...» Дак. фільм.
8.30 Востры вугал. Прававаяпраграма па пісьмах гледачоў.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 8-ы клас. В. Дунін-Марцінкевіч. «Ідылія».
9.30 «Раскажыце казку, доктар». Мультфільмы.
10.10 «Трапічная спёка».
11.10 Тэлевізійны АРТ-клуб. Тэлебенефіс Алены Казанцавай.
11.50—12.50 Відзьма-нявідзьма.
15.00 Навіны.
15.10 «Тры бананы». Мультфільм.
15.25 Студыя «Акно». «Тэлекшоу».
15.40 «Памежжа:. перадача з Гродна.
16.00 «Усе мы родам з дзяцінства». Урачыстае адкрыццё III Рэспубліканскага тэлефестывалю юных талентаў.
17.30 Крэда. Дзяржаўныя і недзяржаўныя прадпрыемствы ў эканоміцы Беларусі.
17.50 Шматгалоссе. Гісторыя, культура, быт народаў Беларусі.
18.20 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 Супергол.
19.35 «Трапічная спёка».
20.35 «Хто гэта?» Тэлегульня.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Аўта-парк.
22.15 «Кузіна Анхеліка». Маст. фільм (Іспанія).
0.05 Навіны.
0.20 Каралеўскае паляванне.

ГРТ

11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». «Кантакт — дзелавое супрацоўніцтва краін Садружнасці».
11.55 «Гардэмарыны, наперад!» 2-я серыя.
13.10 «Давай дружыць». Мультфільм.
13.15 «Брэйн рынг».
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта «Марша».
14.45 Кактус і К.
14.55 До-мі-соль.
15.10 Покліч джунгляў.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 «Тэт-а-тэт».
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Угадай мелодыю».
19.00 «Тэма».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Смехапанарама. Вядучы — Я. Петрасян.
21.20 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Грасхопер» (Швейцарыя) — «Аякс» (Галандыя). Трансляцыя са Швейцарыі.
23.20 Навіны.
23.30 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. Агляд 7 матчаў.
0.50 Прэс-экспрэс.
1.10 Праграма перадач.

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Чараўнік Смарагдавага горада».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара». Маст. фільм.
10.20—11.30 «Авадзень». Маст. фільм 1-я серыя.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэлленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Тэлечасопіс «Здароўе».
17.15 Астралогія кахання. Ане Вескі.
17.45 Ваша права.
18.10 Клуб губернатараў.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.35 Эміль Брагінскі ў праграме «Аншлаг».
21.05 Надвор'е.
21.15 Баскетбол. ЦСКА—»Стэфаноль» (Італія).
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Хто на што здатны.
0.05--0.30 «Другое дыханне».

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.25 Парады садаводам.
13.45 «Мышкі-малышкі». Мультфільм.
14.10 «Забойны аддзел». Серыял.
15.00 «Цікаўнае сланяня». Мультфільм (Венгрыя).
15.10, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.25 «Асабістая справа». С. Бяляеў.
16.05. Г. Берліёз. «Рамео і Юлія». Сімфанічная паэма.
16.50 Тэатральная правінцыя?..
17.15 «Галандыя будуе «Батавію». Дак. фільм.
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Гісторыя кахання Серыял.
20.10 Барбара Хендрыкс у Санкт-Пецярбургу.
21.00 «Забойны аддзел Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30 «Дварцовыя тайны». 6-я серыя.
22.55—23.50 Адкрыты Кубак Еўропы па таэквандо Кубак Пятра Вялікага.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Сакрэты жанатага мужчыны (ЗША).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм (Італія—Аргенціна).
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Маст. фільм «Узброены Рым» (Італія).
20.40 Рускі альбом. Група «Свінцовы туман».
21.35 Гадзіна серыяла. «За мяжой магчымага» (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Кафэ «Абломаў».

8-ы канал

18.00 Мультфільм «Палёт драконаў».
18.30 Маст. фільм «Прынцэса мафіі».
20.00 Свет меркаванняў ці меркаванне пра свет.
20.15 Маст. фільм «Залатое цяля». 1-я серыя.
21.45 Паліскоп.
22.00 Маст. фільм «Бурная рака».
23.55 Без каментарыя.

Чацвер, 5 снежня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.45 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 Сядзіба. Праграма для дачнікаў.
9.00 Тэлебом-кліп.
9.25 «Пяць тыдняў на паветраным шары». Мультфільм.
10.10 Каралеўскае паляванне.
10.50 «Трапічная спёка».
11.50 Госці ў хату. «Паміж Захадам і Усходам».
12.20.—12.50 Музыка без межаў. Музычна-інфармацыйная праграма
15.00 Навіны.
15.10 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 9-ы клас. Пятрусь Броўка і яго творчасць.
15.40 «Перспектывы малой энергетыкі». Перадача з Брэста.
16.00 Канцэртны сезон. Майстры мастацтваў Рэспублікі Малдова ў Беларусі.
17.20 Арсенал.
17.50 Урокі Наталлі Наважылавай.
18.20 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.45 Рэклама.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 «Оскар». Тэлегульня.
19.40 «На мяжы тысячагоддзяў». Сучасная эміграцыя ў Амерыцы.
20.35 Рэклама.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 «Сэм Х'юстан — легенда Тэхаса». Маст. фільм (ЗША). 1-я серыя.
23.25 «Крок». Праграма для моладзі.
23.55 Навіны.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра».
9.05 Футбол. Ліга чэмпіёнаў. «Мілан» (Італія) — «Русенборг» (Нарвегія).
11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Свет». «Пад дахам міру».
11.55 «Гардэмарыны, наперад!» 3-я серыя.
13.05 «Паляўнічая стрэльба». Мультфільм.
13.15 «Брэйн рынг».
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя спектаклі лейтэнанта Марша».
14.45 Лего-го!
15.10 Цін-Тонік.
15.40 «Карын і яе сабака».
16.05 Рок-урок.
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.10 Гадзіна пік.
18.30 «Джэнтльмен-шоу» на Першым канале.
19.00 Дзіўныя гісторыі ў праграме «Мая сям'я».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Прэм'ера Першага канала. Алена Сафонава ў фільме Івана Дыхавічнага «Музыка для снежня».
22.45 Навіны.
22.55 «Абоз». Шоу Івана Дзямідава.
23.45 Прэс-экспрэс.
0.05 Праграма перадач.

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Чараўнік Смарагдавага горада».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара».
10.20—11.30 «Авадзень». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.20 Блак-нот.
16.35 «Чэлленджэрс». Серыял для падлеткаў.
17.05 Ваш партнёр «Сіменс».
17.15 «К.Р.» Дак. фільм.
17.45 «Цёмная» для І. Глазунова.
18.00 Новае «Пятае кола».
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Рэк-тайм.
20.45 Надвор'е.
20.55 «Гарэм». Маст. фільм (ЗША). 1-я серыя.
22.40 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.35 Хто на што здатны.
23.50—0.15 Не спі і глядзі.

Санкт-Пецярбург

15.05 «Гісторыя кахання». Серыял.
15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
16.10 Парадоксы гісторыі. «Жыццё і прадказанні манаха Авеля».
16.35 «Падарожжа па Японіі». Дак. фільм.
17.05 «Тры колы, фаліянт і...»
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 Асабістая справа.
20.45 Тэлеслужба бяспекі.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзея.
22.30—23.10 «Дом кіно». Кэтрын Бігілоу, Мэгі Чунг, Кен Лоуч, Аліўе Асіяс і іншыя.

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Маланка» (ЗША).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм (Італія—Аргенціна).
17.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. Джон Ленан у фільме Рычарда Лестэра «Як я выйграў вайну» (Вялікабрытанія).
21.35 Гадзіна серыяла. «За мяжой магчымага» (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Кіно не для ўсіх. Маст. фільм «Донуса» (Вялікабрытанія).

8-ы канал

18.00 Мультфільм «Віні Пух».
18.15 Маст. фільм «Вялікія дзяўчынкі не плачуць».
20.00 Мульт-планета «Том і Джэры».
20.15 Маст. фільм «Залатое цяля». 2-я серыя.
21.45 Жыццё сабачае...
22.00 Маст. фільм «Нага».
23.55 Без каментарыя.

(Заканчэнне на 6-й стар.)

• Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! • Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! •

Усё пра Беларусь вядома, калі «Звязда» ў вашым доме!

Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! •

Толькі для падпісчыкаў «Звязды»!

ШМАТ пісьмаў-споведзяў ад падпісчыкаў прыходзіць апошнім часам у «Звязду» разам з карткамі ўдзельнікаў латарэі газеты. Многія людзі адчуваюць сябе маркотна і самотна, што называецца, б'юцца за выжыванне, але не здаюцца, спадзяюцца на лепшае і робяць усё магчымае і нават немагчымае, каб быць неадасобленым ад жыцця, ад тых падзей, якія адбываюцца ў краіне. «Звязда», па іх словах, з'яўляецца тым добрым сябрам, тым дарадцам, які не дае адчуваць сябе лішнімі. З цікавасцю ўспрынялі нашы чытачы і конкурс-латарэю. Сёння мы змяшчаем адзін з водгукаў на ініцыятыву «Звязды».

Паважаная рэдакцыя!

Прачытала вынікі папярэдняга конкурсу. Там было адзначана: «Ёсць на свеце Бог...», з выпадку выйгрышу каровы вясковай мнагадзетнай сям'ёй. Мне тады не пашанцавала.

Дык вось, калі ёсць Бог на свеце, дык адзін ён бачыць, як жа цяжка мне жыць. Памятаю, на каленях прасіла трактарыста, які араў побач, каб заараў і маю зямельку — не, не згадзіўся. А калі што і дапамогуць мужчыны, дык за вялікую плату. У іх у руках трактары, машыны і падработак. Адзінокая жанчына — апошняя ў ланцугу барацьбы за выжыванне.

Дзякаваць Богу, зямельку бог паслаў, вось з яе і жыву, хоць і падрываюся ад цяжкай працы: бульбу на ровары цягаю ў горад (асабліва на дарогу ў гору цяжка зацягваць), каб прадаць і апрануць дзіця да школы (а там міліцыя ганяе, палохаюць, абзываюць). Ведаеце, ужо не расказаць усю крыўду. Зямельку сваю я за год прысніла да атрымання. бачыла сон-відовішча. Ён сніцца па-іншаму, чым звычайныя сны.

Мая мама была кантужана ў Германіі і аблучана. Калі нарадзілася 3 дзяцей, хвароба аднавілася. Ужо многа-многа гадоў яна ляжыць паралізаваная. Раслі мы ў вялікай беднасці. Больш за ўсіх гараваў меншанькі брат, на яго долю выпалі дзетдамы. Я ж вельмі ўпартая, атрымала (працуючы па начах санітаркай) вышэйшую адукацыю (ветэрынарную) і 526 тысяч (гэта ў 1996 г.) аклад. У 31 год нарадзіла сыночка (зараз яму ўжо 12, выдатна вучыцца, верыць у Бога, піша вершы, аднак ад цяжкага жыцця хварэе, стаіць на дыспансерным уліку). Дапамогу на сына не плацяць. Выручае бульба. Усё вырашыць конкурс. Але ж убачыла я зноў жывы сон: еду на шэрым у яблыкі на мітынг. Але трапляю на нейкае застолле. П'ю чай, а мне каньяк туды даліваюць. Піць не стала, дзе мой конь — хвалююся. Выходжу, заву яго. Іх многа пасецца, шэрых. Але толькі ў майго чорныя хвост і грыва. Нейкая жанчына пытаецца: «Ты што, яго ў алкашоў купіла за дзесятку?» (Нібыта крадзенага.) — «Не, — гавару, — выйграла я яго».

Выпісала спачатку «Звязду» на 3 месяцы, так лягчэй. А пасля сну гэтага прадала капусту, што на зіму шаткаваць хавала, і давыпісала яшчэ на тры — на ўсе паўгода.

Зараз жыву надзеяй.

Марыя БЕЛЬМАЧ.

Мінскі раён.

③ Картка ўдзельніка (падпісчыка «Звязды») розыгрышу латарэі

Прозвішча, імя, імя па бацьку ____________________

____

Падпіска афармлена і аплачана ў ____________________
(аддзяленне сувязі)

____________ на паўгода, на тры месяцы (падкрэсліць)

Хатні адрас і тэлефон ____________________

____

____

ДЛЯ ВАС СЮРПРЫЗ!

Выпісвайце «Звязду» на I паўгоддзе 1997 года! Вы зноў зможаце стаць удзельнікамі латарэі, а значыць, і ўладальнікамі тавараў народнага спажывання.

РАЗЫГРЫВАЮЦЦА: электраплуг з прыстасаваннямі, веласіпеды, фотаапараты, пральныя машыны, тэлевізары, міксеры, люстры, тэлефонныя апараты і інш.

Самы галоўны наш прыз —

КОНЬ

з вупражжу і калёсамі

(толькі для тых, хто аформіў падпіску на паўгода).

Вы яшчэ не падпісаліся на «Звязду»? Спяшайцеся на паштовае аддзяленне і выпісвайце «Звязду». Не пашкадуеце. Вы можаце стаць уладальнікам каштоўнага прыза.

Ф.СП-1

Міністэрства сувязі і інфарматыкі Рэспублікі Беларусь

АБАНЕМЕНТ на газету **63850** (індэкс выдання)

ЗВЯЗДА Колькасць камплектаў ____

на 1997 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ____________________
(паштовы індэкс) (адрас)

Каму ____________________
(прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТКА

ПВ | месца | літар

на газету **63850** (індэкс выдання)

ЗВЯЗДА

Кошт	падпіскі	______ руб.	Колькасць камплектаў	
	пераадрасоўкі	______ руб.		

на 1997 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды ____________________
(паштовы індэкс) (адрас)

Каму ____________________
(прозвішча, ініцыялы)

Заставайцеся з намі!

Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! •

• Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! • Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! •

Пятніца, 6 снежня

(Заканчэнне. Пачатак на 5-й стар.)

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.45 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Яшчэ не вечар...» Госць перадачы — музыкант Алег Алоўнікаў.
8.30 Бархатны сезон. Музычна-забаўляльная праграма.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 9-ы клас. Пятрусь Броўка і яго творчасць.
9.30 «Айбаліт-66». Маст. фільм.
11.05 «Уся справа ў капелюшы».
11.35 «Труба і рог». Дак. фільм.
12.00—12.20 Закрыццё кінафестывалю «Лістапад-96».
15.00 Навіны.
15.15 У. Гібсан. «Стваральніца цуда». Спектакль Беларускага тэатра юнага гледача.
17.05 Чарнобыль: праблемы і вырашэнні. Аздараўленне беларускіх дзяцей па-за межамі Беларусі. Прамая лінія.
17.50 Кантрасты. Прававая праграма.
18.20 Музычны антракт.
18.35 Эканамікст.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.00 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
19.05 Міжнародны кур'ер.
19.40 «Трапічная спёка».
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.10 «Сэм Х'юстан — легенда Тэхаса». Маст. фільм (ЗША). 2-я серыя.
23.25 Канцэртны сезон. Сімфанічны аркестр Белтэлерадыёкампаніі.
23.55 Навіны.
0.10 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

8.00 Навіны.
8.15 «Новая ахвяра». Серыял.
9.10 Дзіўныя гісторыі ў праграме «Мая сям'я».
9.50 «Пакуль усе дома».
10.25 «Грай, гармонік любы!»
11.00 Навіны (з сурдаперакладам).
11.10 У эфіры тэлерадыёкампанія «Мір». Ад пятніцы да пятніцы. Кніжныя навінкі. Займальныя сюжэты з краін Садружнасці.
11.55 «Гардэмарыны, наперад!» 4-я серыя.
13.15 Брэйн рынг.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 «Касмічныя выратавальнікі лейтэнанта Марша».
14.45 Квар'етэ «Вясёлая квампанія».
14.55 Фільм-казка. «Васіліса Прыгожая».
16.10 Аповесць пра нармальнага чалавека».
16.30 «Вакол свету». Па старонках перадачы «Клуб падарожнікаў».
17.00 Навіны.
17.20 «Новая ахвяра».
18.15 Чалавек і закон.
18.45 «Поле цудаў».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.40 Праграма перадач.
20.45 Вялікія сышчыкі: Каломба у дэтэктыве «Забойства рок-зоркі».
22.35 Погляд.
23.20 Навіны.
23.30 Начная кіназала. Эксцэнтрычная камедыя «Зроблена ў Амерыцы».
1.30 Прэс-экспрэс.
1.50 Праграма перадач.

«Расія»

6.00 Ранішні экспрэс.
6.25 Па дарозе на працу.
6.35 «Чараўнік Смарагдавага горада».
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 23.00 Весткі.
7.20, 9.50, 23.25 Тавары — поштай.
7.30 Ранішні экспрэс-2.
8.00 Рэтра-шлягер.
8.25 «Дарагая рэдакцыя...»
8.55 «Санта-Барбара».
10.20 Гандлёвы дом. «Ле Монці».
10.35—11.45 «Авадзень». Маст. фільм. 3-я серыя.
16.20 Блак-нот.
16.35 Імперыя гульняў.
17.25 «Перфіл і Фама». Мультфільм.
17.35 Крок за крокам.
17.45 Вертыкаль.
18.10 Бясконцае падарожжа.
18.40 Асабліва важныя персоны.
19.30 «Санта-Барбара».
20.30 Сам сабе рэжысёр.
21.05 Надвор'е.
21.10 «Гарэм». Маст. фільм (ЗША). 2-я серыя.
23.35 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.50 Лада Дэнс спявае з аркестрам Алега Лундстрэма.
0.45-1.30 Адамаў яблык.

Санкт-Пецярбург

11.55, 13.55, 15.55, 18.55, 21.55 Інфарм ТБ.
12.10 «Гісторыя кахання». Серыял.
13.00 Тэрмін адказу — сёння.
13.25 Парады садаводам.
13.45 «Была ў слана мара». Мультфільм.
14.05 «Забойны аддзел». Серыял.
15.00, 20.45 Тэлеслужба бяспекі.
15.15 «Дом кіно». Кэтрын Бігілоу, Мэгі Чунг, Кен Лоуч, Аліўе Асіяс і іншыя.
16.10 «Забойны аддзел». Серыял.
17.05 Ток-шоу «Наўздагад». «Церам-квартэт».
17.35 Паказвае Ленінградская абласная тэлекампанія.
18.40 Вялікі фестываль.
19.15 Спорт.
19.20 «Гісторыя кахання». Серыял.
20.15 «Без назвы». Гумарыстычная праграма.
21.00 «Забойны аддзел». Серыял.
22.05 Спартыўны агляд.
22.15 Падзел.
22.30 Як быць каханымі.
22.55—0.20 «Мачаха Саманішвілі». Маст. фільм (Грузія).

НТБ

5.00 Сёння раніцай.
9.00 Маст. фільм «Гульня ў забойства» (ЗША).
10.30 Праграма для дзяцей. «Вуліца Сезам».
11.00, 13.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Расійскія універсітэты.
13.15 Вялікая «Часінка».
15.30 Дыстанцыя 60.
16.30 «Блакітнае дрэва». Маст. фільм. (Італія—Аргенціна).
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00 Сёння вечарам.
18.35 Герой дня.
19.00 Наша новае кіно. І. Разанава ў фільме Б. Галкіна «Памятаеш пах бэзу...»
20.45 Доктар Вугал.
21.35 Гадзіна серыяла. «За мяжой магчымага» (ЗША).
22.30 Часінка.
23.00 Сёння апоўначы.
23.20 Свет кіно. Маст. фільм «Страшная помста Бруса Лі» (Ганконг).
0.50 Начны канал. Эратычныя шоу свету.

8-ы канал

18.00 Мультфільм «Віні Пух».
18.30 Маст. фільм для дзяцей «Юнга».
20.00 Свет меркаванняў ці меркаванне пра свет.
21.45 Маст. фільм «Яны жывуць».
22.15 Маст. фільм «Кат».
23.55 Без каментарыя.

Субота, 7 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 «Музычная абойма». Беларускі хіт-парад.
8.20 «Сугучнасць». Передача з Гродна.
8.40 Здароўе. Новыя медыцынскія тэхналогіі.
9.15 Урокі Наталлі Наважылавай.
9.45 «Усё пра ўсё». Інфармацыйна-пазнавальная праграма.
10.10 «Шчаслівыя дні Мумітроляў». Мультфільм.
11.10 Пераможца. Спартыўная праграма.
11.30 Свет прыроды і захапленняў.
11.50 «Ёсць толькі імгненне...» Чэмпіён свету па вышэйшым пілатажы Вадзім Аўсянкін.
12.10 Алімп: ад падножжа да вяршыні.
12.30 «Вока». Пра рэкламу і не толькі...
12.50 Шматгалоссе. Гісторыя, культура, быт народаў Беларусі.
13.20 Калаж. Праграма для дзелавых людзей.
13.50 Міні-футбол. «Верас» — «Дзіфор».
14.30 Тэлевізійны АРТ-клуб. Львоўскія эцюды з Раманам Вікцюком.
15.10 Творцы. Народная артыстка Беларусі Людміла Бржазоўская.
15.55 Чацвёртае вымярэнне. Навукова-асветніцкая праграма.
16.35 Гісторыя кахання. Памяці кінарэжысёра, народнага артыста СССР Віктара Турава.
17.05 Радавод. «Свята свечкі» ў Чачэрскім і Веткаўскім раёнах Гомельскай вобласці.
17.45 Галерэя. Прадпрымальнік Яўген Будзінас. Аўтарская праграма Таццяны Ягоравай.
18.25 «Музычная абойма». Вынікі тыдня.
18.45 А. Смехава ў маст. фільме «Жанчына дня».
20.05 Банка коміксаў.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 Музычны антракт.
22.05 І. Дапкунайтэ і У. Машкоў у маст. фільме «Падмаскоўныя вечары».
23.35 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

7.00 Камедыя Тэнгіза Абуладзе «Каралі для маёй каханай».
8.15 Прэм'ера мультсерыяла. «Камп'ютэрныя войны-2».
8.45 Хатняя бібліятэка.
9.00 Навіны.
9.10 Слова пастыра. Мітрапаліт Кірыл.
9.30 «Не зявай!»
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.55 Вяртанне Траццякоўкі. Гісторыя аднаго шэдэўра.
11.25 Пётр Вельямінаў у фільме «Яраслаў Мудры». 1-я і 2-я серыі.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 Відавочнае-неверагоднае.
14.50 «Саюзмультфільм» прадстаўляе: «Ну, пачакай!» «Матч-рэванш» і іншыя.
15.45 Амерыка з М. Таратутам.
16.15 Леанід Якубовіч у тэлегульні «Кола гісторыі».
17.00 Навіны.
17.25 Ералаш.
17.55 «Залатая серыя». Аляксандр Міхайлаў у дэтэктыве «Змеялоў».
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.45 Праграма перадач.
20.50 Што? Дзе? Калі?
22.10 «Каламбур». Гумарыстычны часопіс.
22.40 Калекцыя Першага канала. Каханне і смерць у фільме «Дзікія ночы».
1.05 Праграма перадач.

«Расія»

7.00 Лукамор'е.
7.30 «Трое з Прастаквашына», «Канікулы ў Прастаквашына». Мультфільмы.
8.30 Па вашых пісьмах.
9.00 Кніжная лаўка.
9.15 Парламенцкі тыдзень.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Тэлечасопіс «Здароўе».
10.30 Добрай раніцы.
11.00 21-ы кабінет.
11.30 Ананімныя субяседнікі.
12.00 «Паэт у Расіі — больш, чым паэт». Праграма Я. Еўтушэнкі.
12.25 Працей простага.
13.00, 19.00, 23.10 Весткі.
13.20 «Паляўнічы. Апошняя схватка». Маст. фільм. 1-я серыя.
14.15 «Нічога, акрамя..» А. Палееў.
14.30 Дэ факта.
15.00 Сад культуры.
15.30 Свая гульня.
16.00 «Маланкі». Мультфільм.
16.05 Зоркі ў Крамлі. Кшыштаф Пендарэцкі.
16.30 «Амаль смешная гісторыя». Маст. фільм.
19.35 Суботні вечар з Іосіфам Кабзонам.
21.05 Надвор'е.
21.15 Зусім сакрэтна.
22.15 Святлана Сарокіна і Эдуард Сагалаеў у праграме «Адкрытыя навіны».
23.25—0.20 Праграма «А».

Санкт-Пецярбург

9.10 «Фаліянт». Кніга—поштай.
9.25 Па рацэ плыве сякера.
9.55, 11.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 «Гонар маю». Ваенны агляд.
10.40 «Неўтаймаваная Афрыка». Дак. серыял.
11.10 Ток-шоу «Наўздагад». М. Задорнаў.
11.40 Страсці-мардасці.
12.10 Хакей. СКА — «Тарпеда» (Яраслаўль). У перапынку — Інфарм ТБ.
14.15 Яшчэ адна Расія.
14.50 Руская сядзіба.
15.15 Спартыўны агляд.
15.25 Парадоксы гісторыі. «Нішто нельга змяніць у тайным жыцці цароў».
16.10 «Галандыя — лепшыя сябры». Дак. фільм.
16.30 Дзіцячае ТБ.
16.40 Ад і да...
16.55 Раўняецца каханне...
17.35 «Лато-бінга».
18.40 Вялікі фестываль.
19.20 «Кароткі фільм аб каханні, забойстве і яшчэ аб адным пачуцці». Маст. фільм (Польшча).
20.55 Свецкая хроніка.
21.10 Блеф-клуб.
21.45 «Парад парадаў» прадстаўляе групу «Іванкі Інтэрнэйшнл».
22.30 Экспрэс-кіно.
23.00—0.05 «Страсці па Анжэліцы». Маст. фільм.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 Свет прыгод і фантастыкі. Р. Ткачук, Г. Віцын і З. Гердт у фільме «Крок з даху».
10.30 Тэлегульня «Зразумей мяне».
11.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Хакей. Чэмпіянат Расіі. «Крылы Саветаў» — «Дынама».
14.30 Панарама.
16.00 Серыял па выхадных. ЦРУ (ЗША). 5-я серыя «Высокатэхналагічная каварства».
16.30 «Вялікая ілюзія. Вялікае падарожжа ў Галівуд». Фільм 4-ы.
17.00 Кінатэатр юнага гледача. Мультсерыял «Чалавек-павук». (ЗША). 4-я серыя. «Грозны Містэрыо».
17.30 Дог-шоу «Я і мой сабака».
18.00, 21.00 Сёння ўвечары.
18.30 Праграма У. Познера «Чалавек у масцы».
19.20 «Крымінальная Расія: сучасныя хронікі». Дак. серыял.
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.35 Свет кіно. Грэта Скакі, Вупі Голдберг, Цім Робінс і Сідні Полак у фільме Роберта Ольтмена «Ігрок» (ЗША).
23.45 Трэцяе вока.
0.30 Начны канал «Плейбой».

8-ы канал

15.00 Навукова-папулярны экран.
15.30 Маст. фільм «Клеапатра».
19.15 Мультфільм.
19.45 Маст. фільм «Чалавек са шрамам». 1-я частка.
21.00 Паліскоп.
21.15 Hi-Fi music.
21.45 Маст. фільм «Кітайскі квартал».
23.55 Без каментарыя.

Віншаванні

*Віншуем з днём нараджэння дарагую маці і бабулю **Веру Сямёнаўну МІШКЕВІЧ**. Жадаем моцнага здароўя, шчасця, дабрабыту і доўгіх-доўгіх гадоў жыцця.*

Дзеці і ўнукі з Фаніпаля.

*Віншуем з 70-годдзем дарагога бацьку і дзядулю **Дзям'яна Яфімавіча АНІШЧАНКУ**. Жадаем здароўя і бадзёрасці. Нізкі паклон і падзяка за тваю дабрыню і клопат аб нас.*

Дзеці і ўнукі, *в. Голацк.*

*Віншуем з днём нараджэння дарагога татачку **Аляксандра Леанідавіча СКАРОМНАГА**. Шчасця, здароўя табе, вечнай маладосці.*

Лена, Сярожа, *пас. Дружны.*

*Віншуем **Валянціну Мікалаеўну РУДНІЦКУЮ** з днём нараджэння. Жадаем, каб беды абыходзілі бокам, а слёзы былі толькі ад шчасця. Моцнага здароўя табе, усіх даброт.*

Сям'я Гнядзько з в. Янавічы.

Нядзеля, 8 снежня

Беларускае тэлебачанне

8.00 «Конан». Мультсерыял.
8.25 «Два візіты», «Юбілей». Маст. фільмы паводле апавяданняў А. П. Чэхава.
9.10 «Свая дыстанцыя». Здаровы лад жыцця.
9.25 Студыя «Калыханка». Мульціклуб. «Казка пра цара Салтана».
10.40 «Усё нармальна, мама!»
11.10 Тураб'ектыў.
11.40 Вяршыня свету. Тэлегульня.
12.00 «Тэлек-шоу», «Жылі-былі».
12.30 «Вечная памяць. Водгук Чарнобыля». Відэафільм.
13.30 «Вяскоўцы». 75 гадоў эксперыментальнай базе «Зарэчча» Смалявіцкага раёна.
14.00 Мост.
14.35 «Вайна ў паветры». Дак. серыял.
15.00 Вяршыня свету. Працяг тэлегульні.
15.20 Тэатр у фатэлі.
15.55 «Залатыя ключы». Тэлефестываль народнай творчасці.
16.35 І. Дзмітрыеў у маст. фільме «Шчаслівы выпадак».
17.45 Кубак Беларусі па футболу. Фінальны матч. 2-гі тайм.
18.35 Камп'ютэрны палігон.
19.05 Абібок.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Спартыўны тэлекур'ер.
21.10 Навіны-ТБ.
21.25 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам вядучага «Радыё-Рокс» Уладзіміра Туза.
22.00 Пітэр Усцінаў у маст. фільме «Смерць на Ніле».
0.30 Бархатны сезон. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

7.00 Сяргей Юрскі ў фільме «Зламаная падкова».
8.20 Мультфільмы нашага дзяцінства. «Маўглі», «Бабуля ўдава».
9.00 Навіны.
9.15 «Бесталковыя заметкі». Дзм. Крылова.
9.30 Пакуль усе дома.
10.10 Ранішняя зорка.
11.00 «Служу Расіі!» «Ваенны кур'ер».
11.30 «Грай, гармонік, любы!»
12.00 Русскій міръ.
12.30 Серыял «Падводная адысея каманды Кусто». «Тайна затопленых пячор».
13.25 Смехапанарама. Вядучы — Я. Петрасян.
14.00 Навіны (з сурдаперакладам).
14.20 Майя Плісецкая, Вера Кальман, Хелена Вондрачкава ў праграме «Запрашэнне да музыкі».
15.05 Клуб падарожнікаў.
15.50 Неяк раз.
16.00 Мультфеерверк: Прэм'ера серыяла «Ружовая пантэра», «Прыгоды Вудзі і яго сяброў».
16.45 «Адзін на адзін».
17.15 «Шчаслівы выпадак».
18.05 «Ад суму да радасці...» Канцэрт Юрыя Антонава.
19.00 Час.
19.35 Праграма перадач.
19.40 Курт Расел у рамантычнай камедыі «За бортам».
21.50 Футбольны агляд.
22.20 Навіны.
22.30 Энтані Перкінс у дэтэктыве «Меч і шалі».
1.00 Праграма перадач.

«Расія»

7.00 Лукамор'е.
7.30 «Ляўша». Мультфільм.
8.15 Лато-мільён.
8.30 Пілігрым.
9.00 Вуснамі дзіцяці.
9.30 Прысяга.
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Рускае лато.
10.55 Прыз групы «Савва».
11.00 Чалавек на Зямлі.
11.30 Кніжная лаўка.
12.00 Тэлетэатр. А. Аверчанка. «Муж... якіх шмат». «Драма ў доме Букіных».
12.25 Працей простага.
13.00, 23.25 Весткі.
13.20 «Паляўнічы. Апошняя схватка». 2-я серыя.
14.05 «Нічога, акрамя...» А. Раманцаў.
14.20 Дыялогі пра жывёл.
14.50 Караоке па-руску.
15.20 ХХ стагоддзе. Вера Халодная.
15.55 Рэпарцёр.
16.10 Футбол без межаў.
16.40 «Ва ўсіх на вуснах» з Наталляй Дар'ялавай.
17.00 «Крануты», «Аладзін».
18.00 Хочаце здымацца ў кіно?
19.00 Люстэрка.
19.55 Надвор'е.
20.00 Рэпартаж ні аб чым.
20.15 «Асенні марафон». Маст. фільм.
21.55 «Перпендыкулярнае кіно».
22.50—23.40 У Ксюшы.

Санкт-Пецярбург

9.10 Тата, мама і я — спартыўная сям'я.
9.35 Стыль жыцця.
9.55, 11.55, 13.55, 15.55, 18.55 Інфарм ТБ.
10.10 Авертайм.
10.35 «Неўтаймаваная Афрыка».
11.05 Залаты фонд. «Як тата быў маленькім». Тэлеспектакль для дзяцей.
11.45. «Выкрутасы». Мультфільм.
12.10 «Святы дзяцінства». Маст. фільм (Расія).
13.45 «Па-за часам». Сучасная версія апавядання А. П. Чэхава «Харыстка».
14.10 Яшчэ адна Расія.
15.15 Канцэрт памяці Г. А. Кавалёвай.
16.10 Спартыўная праграма.
16.35 «Паласатая музыка», «Казка за казкай».
17.35 «Кактэйль».
18.40 Скарбы Пецярбурга. «Царскія асобы».
19.25 «Караван смерці». Маст. фільм (Расія).
20.40 «Флоту быць!»
20.55 Ва ўсіх на вачах.
21.10 Ноу смокінг.
21.55 Міжнародны агляд.
22.20 «Паглядзім». Анонс праграм.
22.35—0.20 «Ноч пытанняў». Маст. фільм.

НТБ

7.00 Сёння раніцай.
9.00 П. Савін у фільме А. Разумнага «Цімур і яго каманда».
10.30 Тэлегульня «Зразумей мяне».
11.00, 15.00 Сёння ўдзень.
12.00 Куміры старога кіно. Рафаэль у фільме «Няхай гавораць» (Іспанія—Аргенціна).
13.40 Музычная праграма «НТБ-плюс».
14.00 Дак. фільм «Дзікая прырода». Фільм 4-ы (Вялікабрытанія).
16.00 Тэлегульня «Ключы ад форта Байяр» (Францыя).
17.30 Тэлегульня «Сто да аднаго».
18.00 Сёння вечарам.
18.30 Рускі дэтэктыў. В. Мішчанка і В. Ларыёнаў у фільме «Адзін і без зброі».
20.00 Вынікі.
21.10 Свет кіно. Маст. фільм. «Прага смерці» (ЗША).
22.50 Лепшыя шоу і вар'етэ свету. «Барышнікаў у Галівудзе» (ЗША).

8-ы канал

15.00 Маст. фільм (Індыя).
17.30 Джаан Сцінгрэй прадстаўляе...
18.00 Маст. фільм «Ізумрудны лес».
19.30 У. Дысней. З серыі «Мікі Маўс» (1931 год).
20.00 Маст. фільм «Чалавек са шрамам». 2-я частка.
21.30 Экспертыза.
22.00 Навіны «К-відэа».
22.30 Маст. фільм «Голы пісталет».
23.55 Без каментарыя.

Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! • Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! • Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»! • Увага: латарэя «Звязды», Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання і РА «Белпошта»!

Заставайцеся з намі, сябры!

Мы даём Вам галоўнае – інфармацыю!

Нагадваем вам, што працягваецца падпіска на I паўгоддзе 1997 года.

Падпісная цана «Звязды»

на паўгода —
83.400 рублёў *для індывід. падп.,*
90.000 рублёў *для ведамасн. падп.,*

на тры месяцы —
41.700 руб. *для індывід. падп.,*
45.000 руб. *для ведамасн. падп.,*

Памятайце: «Звязда» — гэта самая свежая і самая патрэбная інфармацыя.

УВАГА: картка ўдзельніка розыгрышу латарэі дасылаецца ў рэдакцыю толькі адзін раз. Прызы будуць уручацца толькі тым, хто мае аплачаны падпісны абанемент

ЛАТАРЭЯ!

220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты **ЗВЯЗДА**

Да ўвагі работнікаў пошты!
Дастаўка спецыяльнай паштоўкі «Звязды» аплачана па дамоўленнасці з РА «Белпошта».

БЕЛПОЧТА

Генеральны дырэктар РА «Белпошта»
Г. Я. ІГНАТОВІЧ

Калі вы падпісаліся на «Звязду», запоўніце (разборліва) картку ўдзельніка розыгрышу латарэі.

Выражце спецыяльную паштоўку «Звязды» (па пункцірнай лініі) і адпраўце яе на адрас рэдакцыі газеты (абанементны лісток аб падпісцы на «Звязду» і аплаце за яе высылаць у рэдакцыю не трэба — калі вы выйграеце прыз, тады перад яго уручэннем мы папросім вас прадаставіць абанемент аб падпісцы).

Паштоўкам падпісчыкаў, якія ўдзельнічаюць у розыгрышы, будуць прысвоены парадкавыя нумары.

Розыгрыш будзе праводзіцца ў пачатку студзеня з удзелам прадстаўнікоў Міністэрства сельскай гаспадаркі і харчавання, РА «Белпошта», а таксама назіральнага савета, які будзе створаны з падпісчыкаў «Звязды».

Імёны ўладальнікаў будуць апублікаваны на старонках газеты.

Выпісвайце! Чытайце! Удзельнічайце! Выйгравайце!

Тэл./факс (0172) 268-29-19.

Да ўвагі паштальёнаў і грамадскіх распаўсюджвальнікаў «Звязды»!

З мэтай далейшага пашырэння кола падпісчыкаў газеты «Звязда» і ў сувязі з 80-годдзем выхаду першага нумара рэдакцыя праводзіла конкурс сярод паштальёнаў РА «Белпошта» і грамадскіх распаўсюджвальнікаў па дасягненню найлепшых вынікаў падпіскі на газету на IV квартал 1996 года. Сярод тых, хто паведаміў аб сваіх паказчыках, **уладальнікам прыза за першае месца стала паштальён з в. Галоўчыцы Нараўлянскага раёна Ганна Раманенка, якая арганізавала падпіску на «Звязду» больш як 120 сваіх землякоў. Яна атрымае мотаблок вытворчасці МТЗ. Пральныя машыны «Мара» прысуджаны паштальёнам Вользе Ляўковіч з Навагрудскага і Валянціне Горнай з Мастоўскага раёнаў. У самы бліжэйшы час яны атрымаюць свае прызы.**

Конкурс працягваецца, і па выніках падпіскі на I паўгоддзе 1997 года. Яго пераможцам устаноўлены прызы:

1-е месца — тэлевізар (найбольшая колькасць падпісчыкаў, але не менш як 150);

2-е месца — веласіпед (найбольшая колькасць падпісчыкаў, але не менш як 100);

3-е месца — пральная машына «Мара» (найбольшая колькасць падпісчыкаў, але не менш як 80).

«Звязда» і Беларускі дабрачынны фонд «Дзецям Чарнобыля» працягваюць, як вядома, акцыю па аздараўленню дзяцей. З мэтай яе пашырэння, а таксама больш поўнага інфармавання людзей аб яе ходзе БДФ «Дзецям Чарнобыля» прапанаваў свой падпісны праект: **паштальёны, грамадскія распаўсюджвальнікі друку, якія арганізуюць і правядуць індывідуальную падпіску на «Звязду» 100 і больш чалавек, могуць адправіць бясплатна сваё дзіця ва ўзросце ад 8 да 14 гадоў за мяжу на аздараўленне.**

Устаноўлены таксама **прызы для раённых вузлоў паштовай сувязі, якія дасягнулі найбольшых вынікаў па падпісцы на «Звязду»,** але не знізілі іх у параўнанні з чацвёртым кварталам бягучага года. У кожнай вобласці і горадзе Мінску будуць вызначаны па тры раённыя вузлы паштовай сувязі, якія дасягнулі найлепшых паказчыкаў па падпісцы на «Звязду» на 1-е паўгоддзе 1997 года:

1-е месца — 1.500.000 рублёў;
2-е месца — 1.000.000 рублёў;
3-е месца — 500.000 рублёў.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 32-44-12, 32-14-25, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 32-38-02, 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 32-31-21, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 7-26-02, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 32-31-98. ФАКС: 32-04-52, 68-28-77.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі.
Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 94665. Індэкс 63850.
Зак. № 7523.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12